

การสำรวจแนวโน้มทัศนคติของประชาชน
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ในสถานการณ์ปัจจุบัน
เกี่ยวกับสถานการณ์ความไม่สงบ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ผศ.ดร.ศรีสมภาพ จิตรภิมย์ศรี
- นายไพชอล ดาโอ๊ะ
- ดร.สุรวุฒน์ ช่อไม้ทอง
- นางสาวสุวรา แก้วนุ้ย

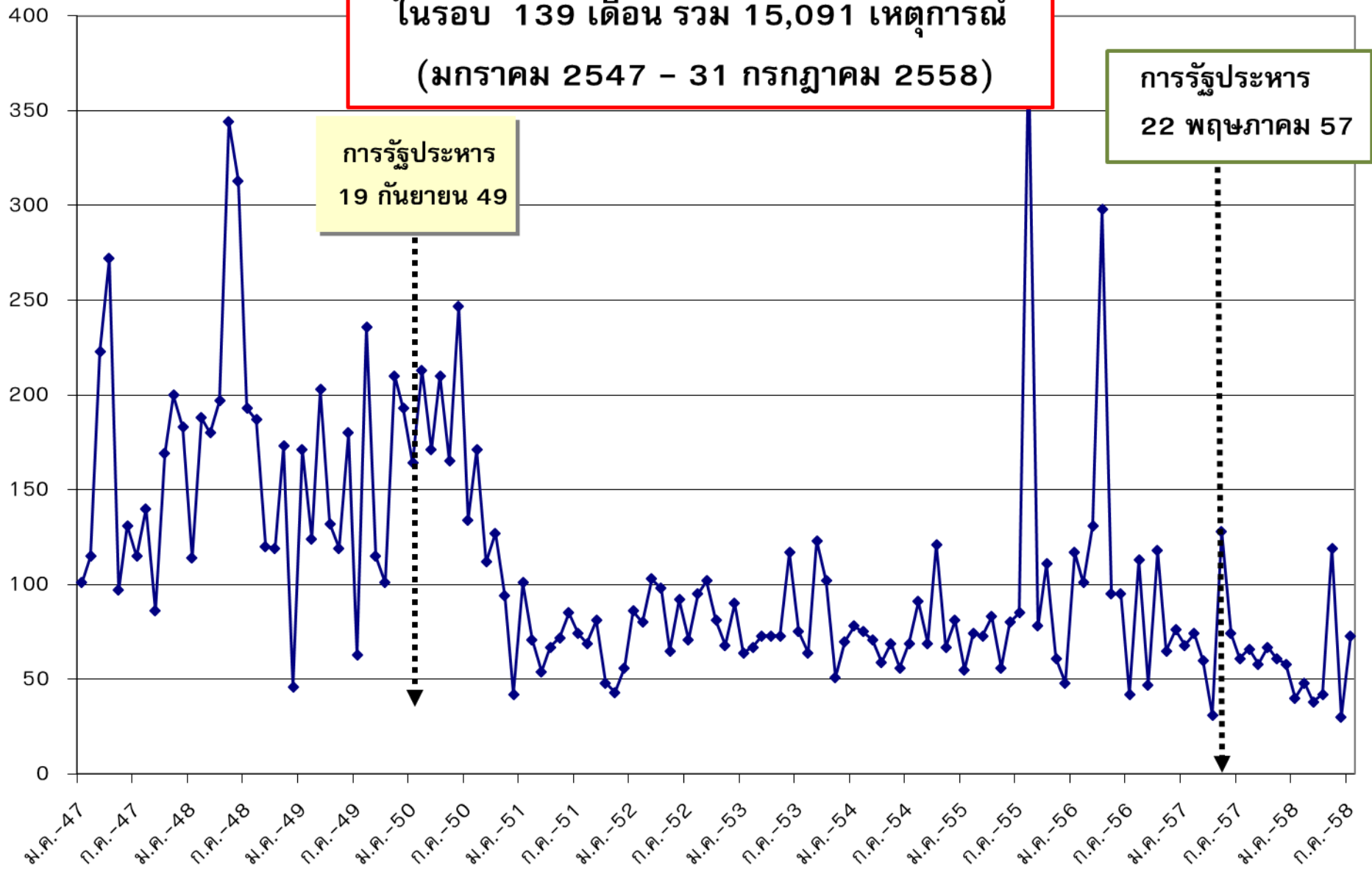
หน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ คือ สถานวิจัยความขัดแย้งและความ
หลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับปัญหาทางสังคมและสถานการณ์ความไม่สงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน ที่เข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3) เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม ในการจัดการความขัดแย้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 4) เพื่อหาแนวทางหรือกระบวนการในการสร้างสันติภาพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

**แผนภูมิเปรียบเทียบจำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบ
ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสงขลา
ในรอบ 139 เดือน รวม 15,091 เหตุการณ์
(มกราคม 2547 - 31 กรกฎาคม 2558)**

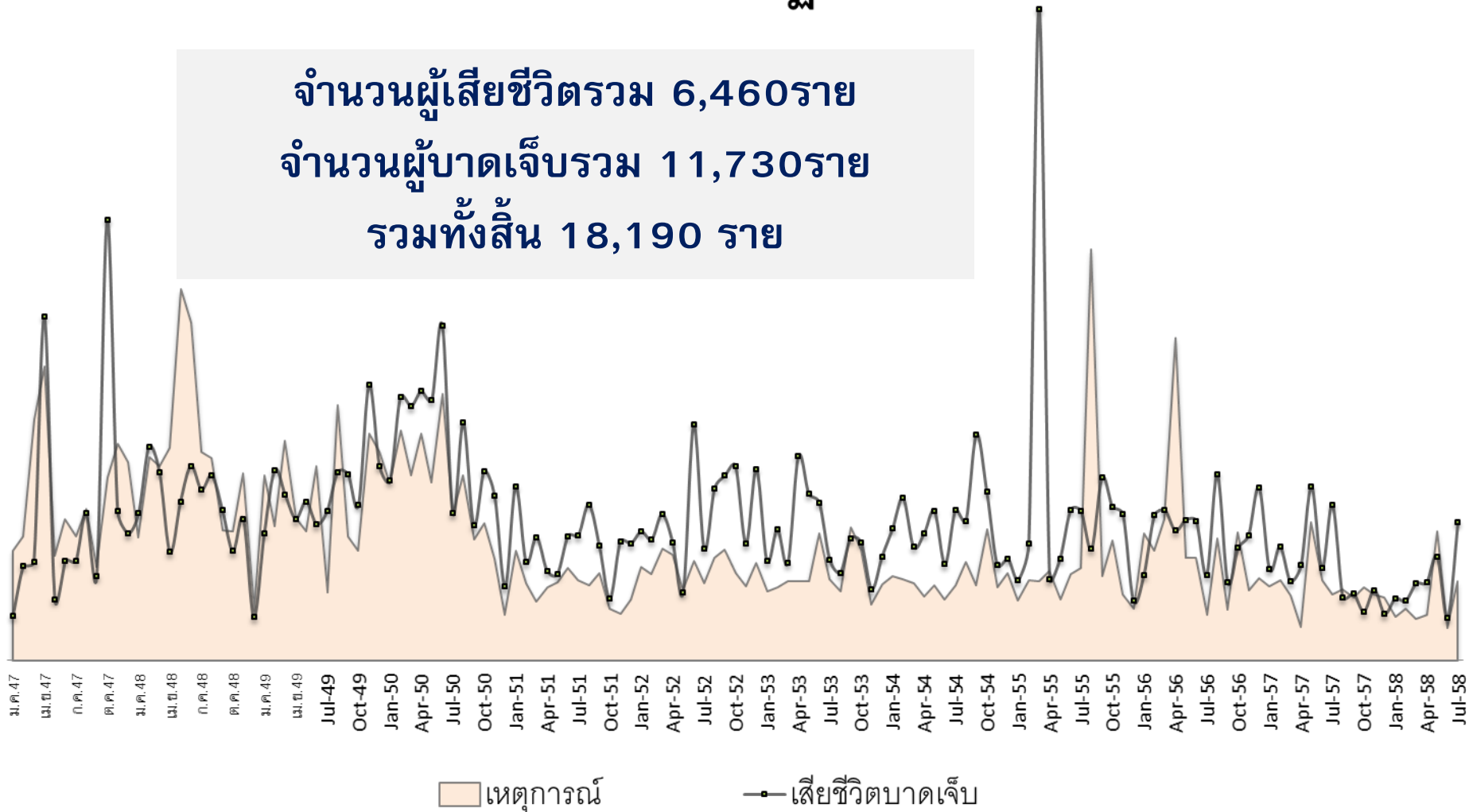
การรัฐประหาร
19 กันยายน 49

การรัฐประหาร
22 พฤษภาคม 57

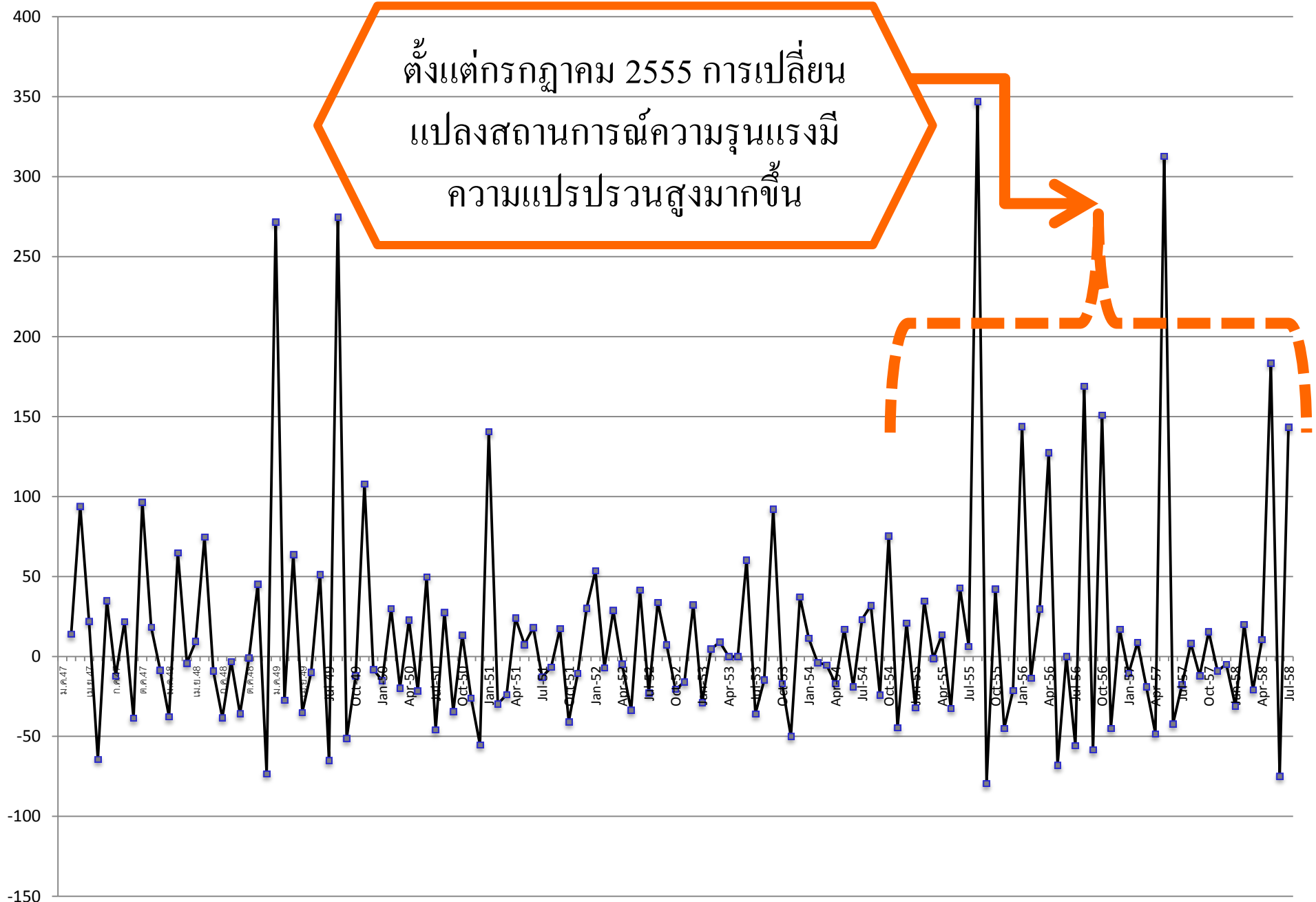
เหตุการณ์ความไม่สงบและผู้บาดเจ็บเสียชีวิตรายเดือน

มกราคม 2547- กรกฎาคม 2558

จำนวนผู้เสียชีวิตรวม 6,460 ราย
จำนวนผู้บาดเจ็บรวม 11,730 ราย
รวมทั้งสิ้น 18,190 ราย

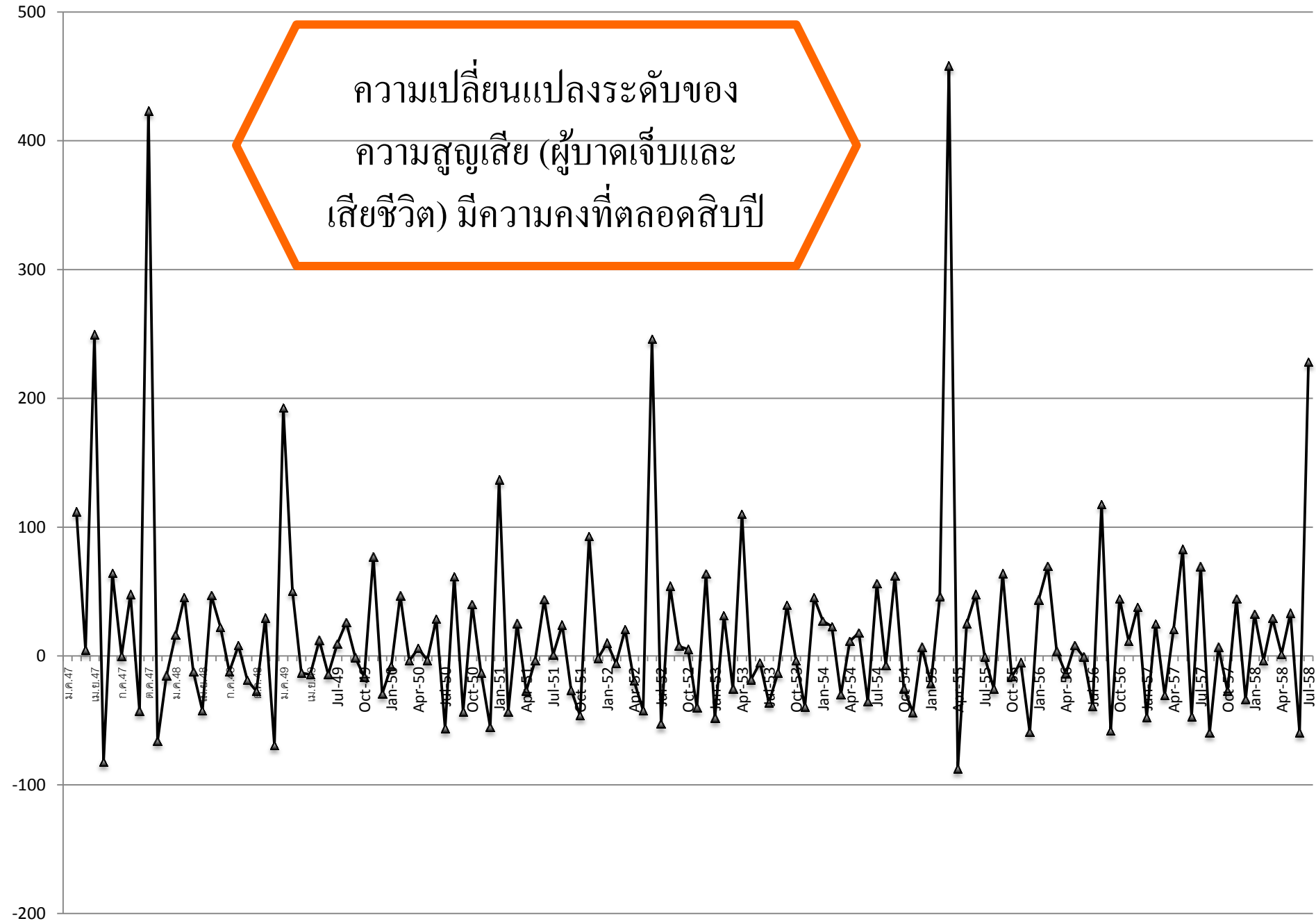

% Monthly Increase and Decrease of Violent Incidents

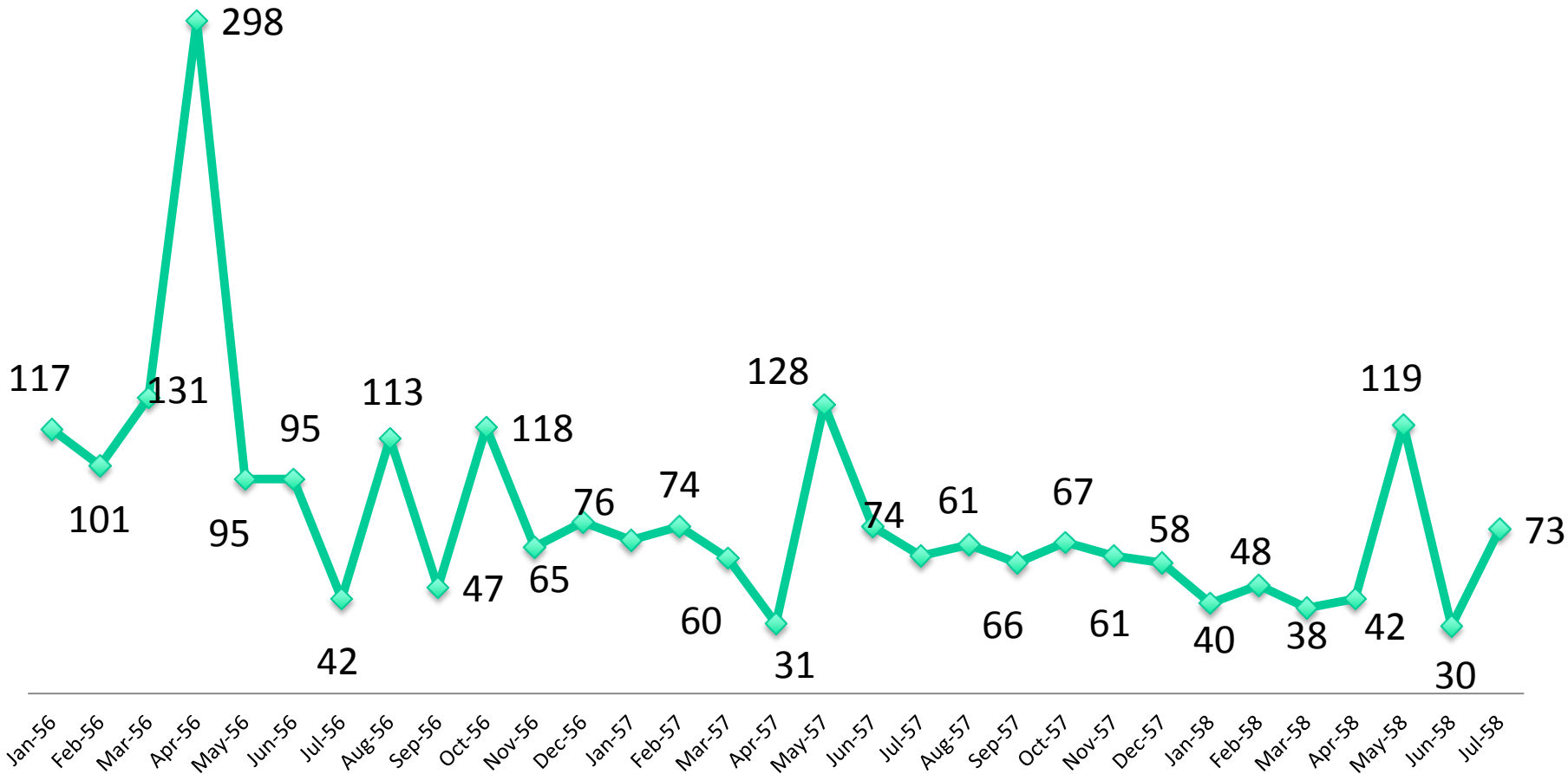
%monthly increase and decrease of casualties

ความเปลี่ยนแปลงระดับของ
ความสูญเสีย (ผู้บาดเจ็บและ
เสียชีวิต) มีความคงที่ตลอดสิบปี

เหตุการณ์ความไม่สงบรายเดือน

มกราคม 2556-กรกฎาคม 2558

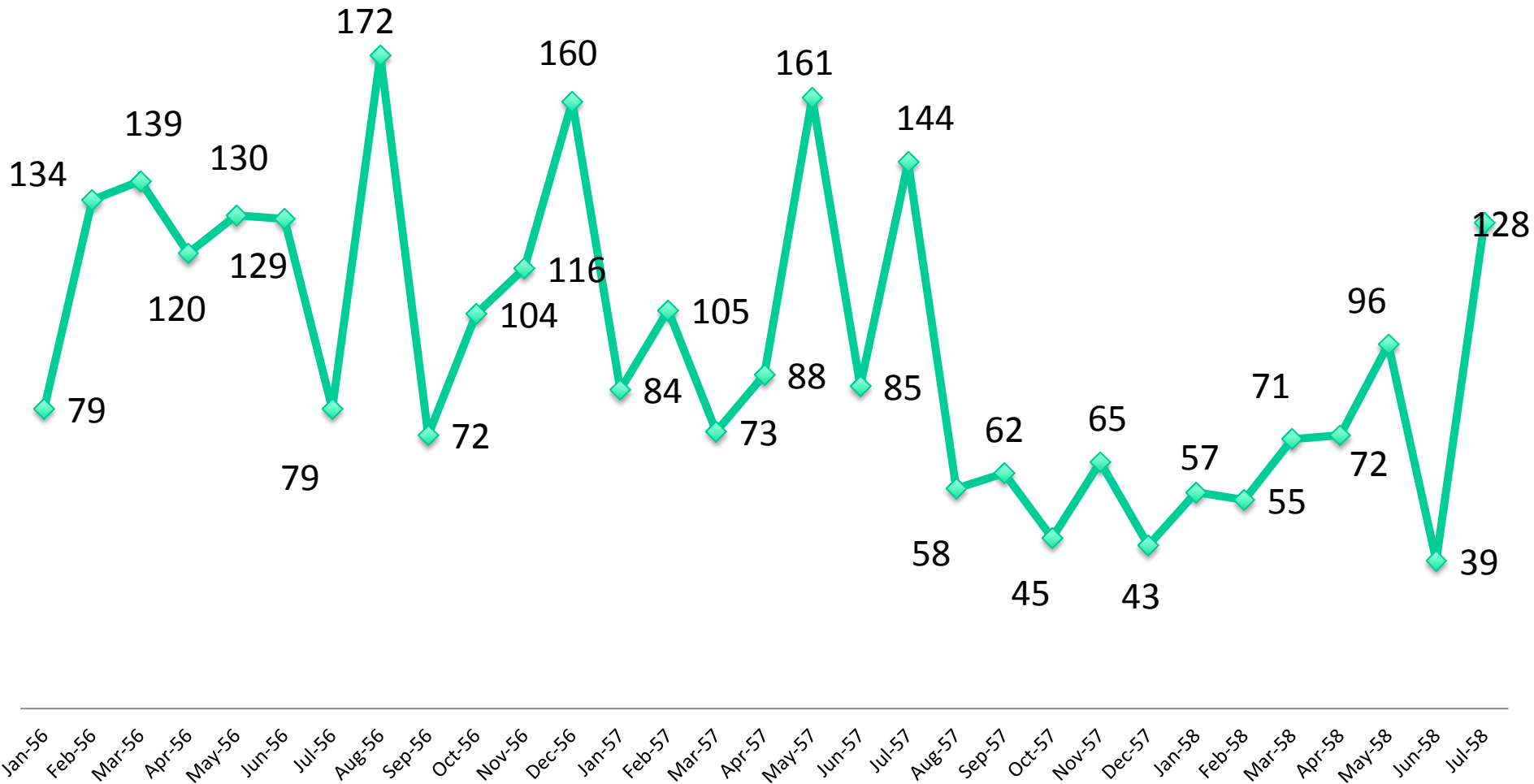

Deep South Watch, August 2015

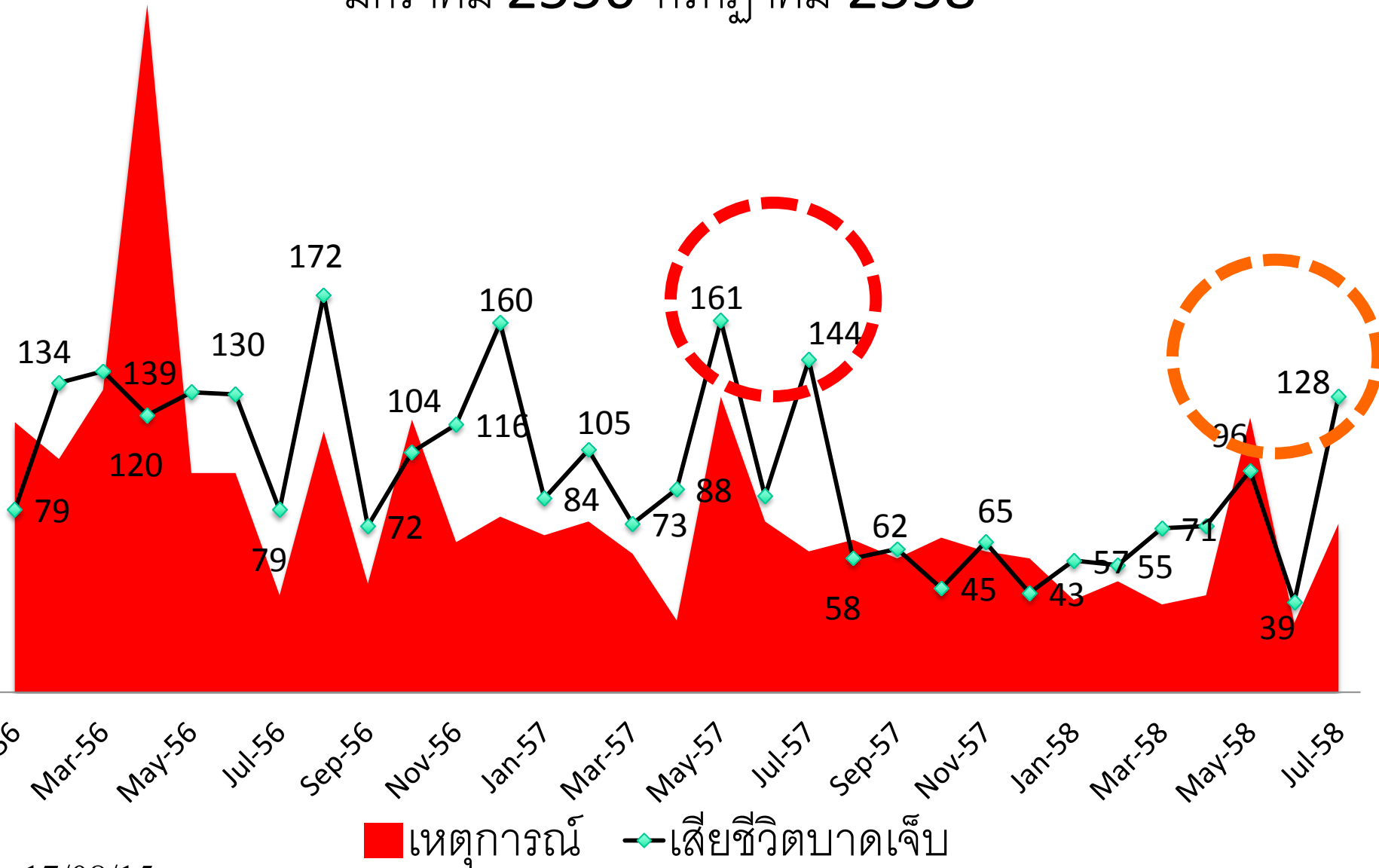
ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บรายเดือน

มกราคม 2556-กรกฎาคม 2558

เหตุการณ์ความไม่สงบและเสียชีวิตบาดเจ็บรายเดือน

มกราคม 2556-กรกฎาคม 2558

17/08/15

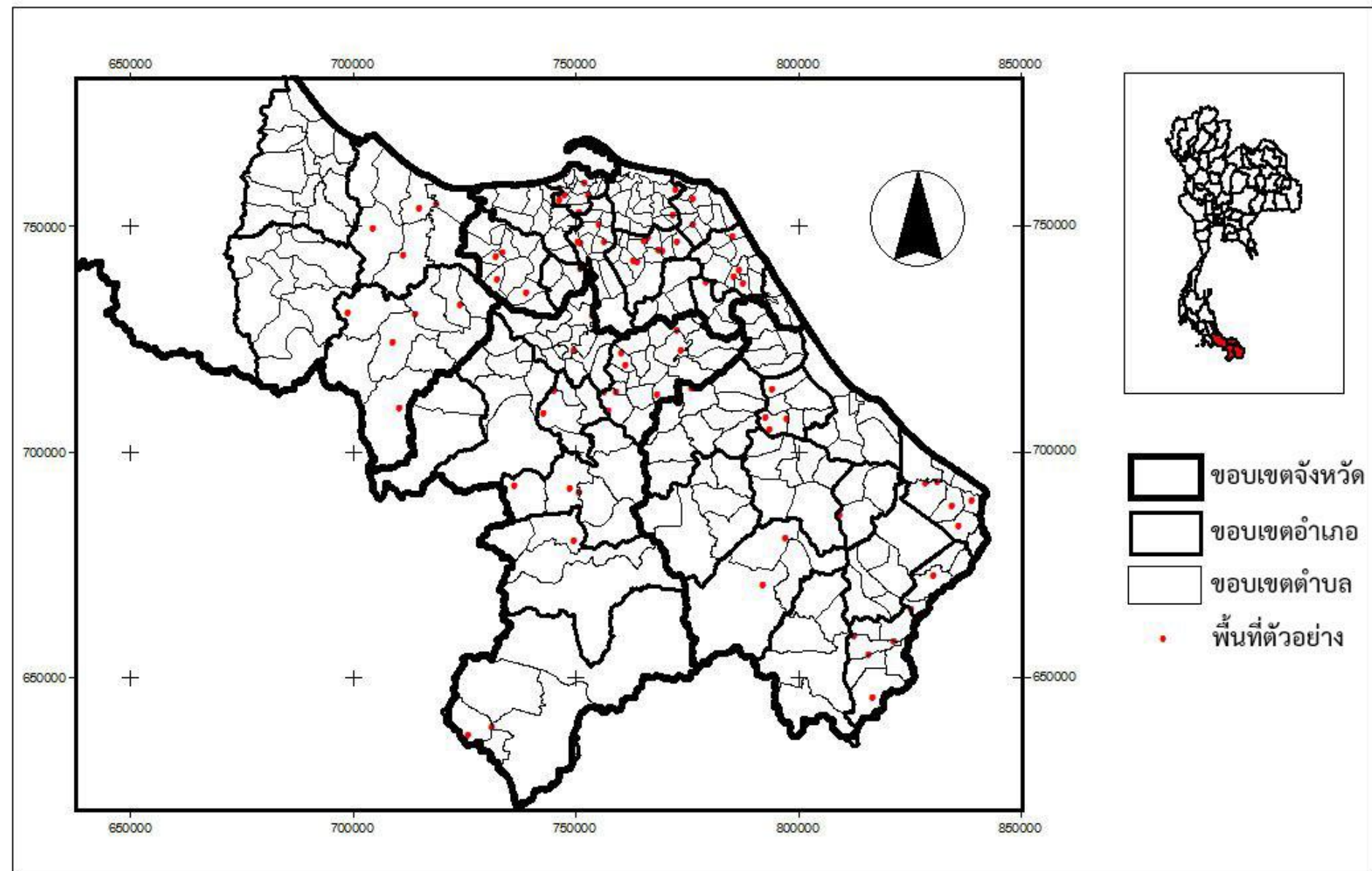
วิธีการศึกษาวิจัย

- การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ
- ทำการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่
  - จังหวัดปัตตานี
  - จังหวัดยะลา
  - จังหวัดนราธิวาส
  - 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา
- เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ที่เป็นแบบสัมภาษณ์แบบต่อหน้า (face-to-face interview)
- ทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูลในห้วงวันที่ 13 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 ซึ่งเป็นช่วงเวลาส่วนใหญ่ในเดือนรอมฎอนตามปฏิทินอิสลาม

วิธีการศึกษาวิจัย (ต่อ)

- การสุ่มตัวอย่าง
  - สุ่มตัวอย่างโดยวิธีวิธีการสุ่มแบบผสมสองแนวทาง คือใช้หลักทางสถิติความน่าจะเป็น และไม่ใช้หลักสถิติความน่าจะเป็น
    - ใช้หลักทางสถิติความน่าจะเป็น → การสุ่มระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน
    - ไม่ใช้หลักสถิติความน่าจะเป็น →
      - การเจาะจงการสุ่มในพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอที่มีประชากรไทยพุทธ/จีนอาศัยอยู่ (อ.เมืองของทุกจังหวัด อ.โคกโพธิ์ อ.เบตง อ.สุโขทัย)
      - การกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวอย่างในหมู่บ้าน/ชุมชน (1 คนต่อ 1ครัวเรือน / เพศ/ อายุ/ บทบาททางสังคม)
  - จำนวน 2,100 ตัวอย่าง จากพื้นที่ 302 หมู่บ้าน/ชุมชน 83 ตำบล 19 อำเภอ

พื้นที่ตัวอย่างในการศึกษาโครงการ การสำรวจแนวโน้มทัศนคติของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการศึกษา

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสาร
- ส่วนที่ 3 ปัญหาสังคมและสถานการณ์ความไม่สงบ
- ส่วนที่ 4 กระบวนการสันติภาพ
- ส่วนที่ 5 ความยุติธรรมระยะเปลี่ยนผ่าน
- ส่วนที่ 6 นโยบายสาธารณะ

ผลการศึกษา:
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษา: ข้อมูลทั่วไป (1)

45.1% (946)

54.9% (1,150)

อายุเฉลี่ย 40.5 ปี

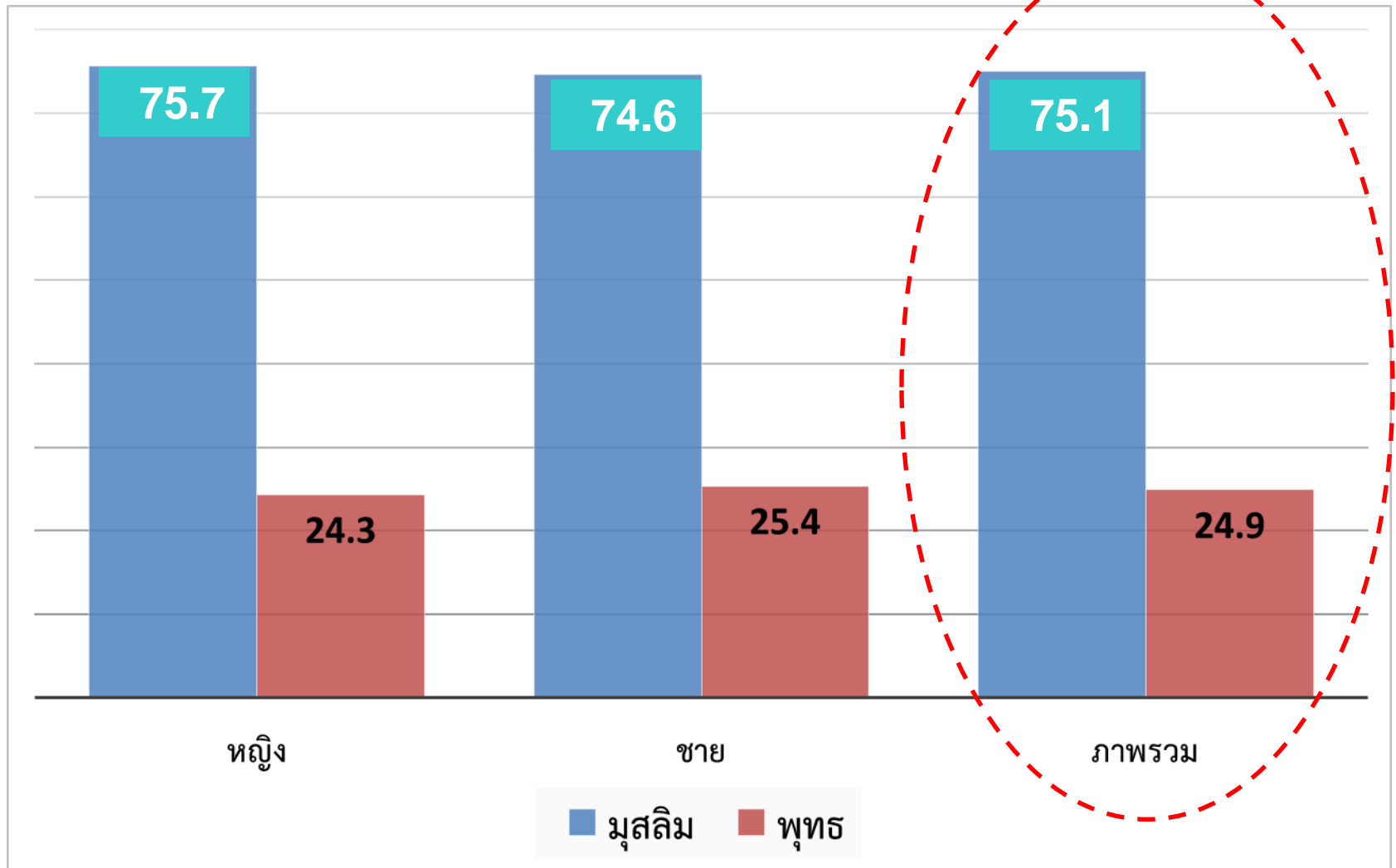
สมาชิกในครัวเรือน

5 คน

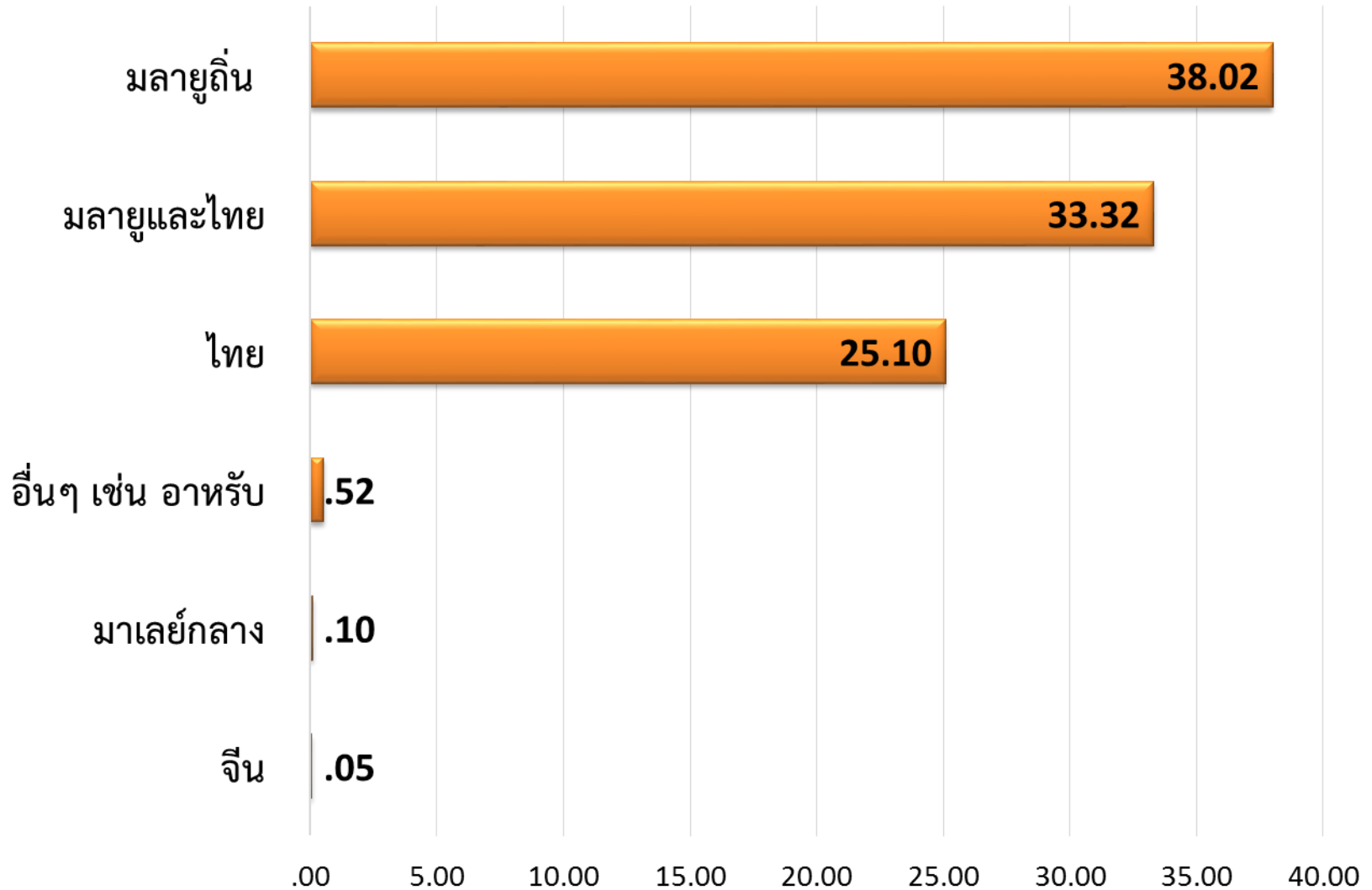

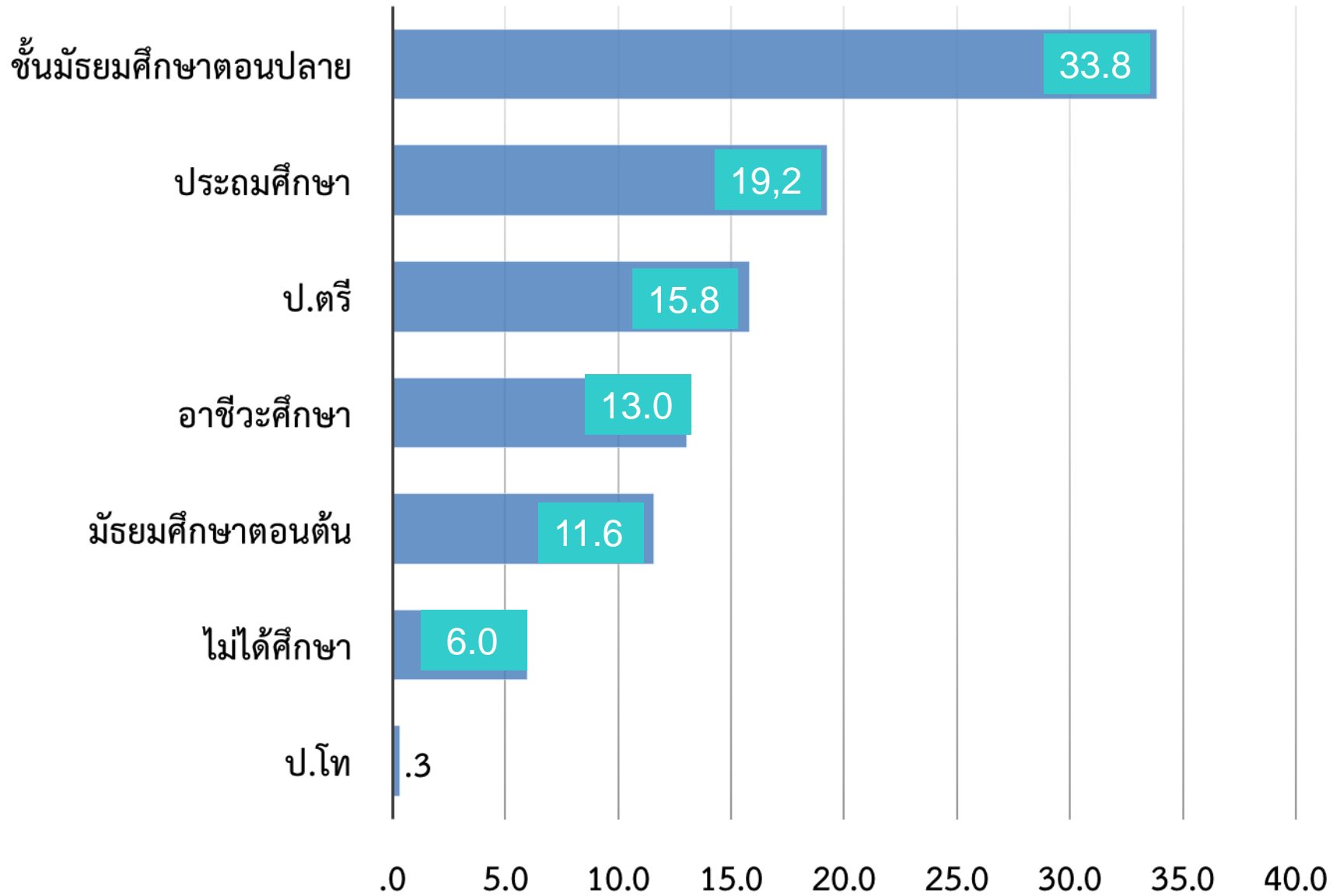
แผนภูมิแสดง สัดส่วนของกลุ่มอย่างในพื้นที่ จำแนกตามเพศ และศาสนา

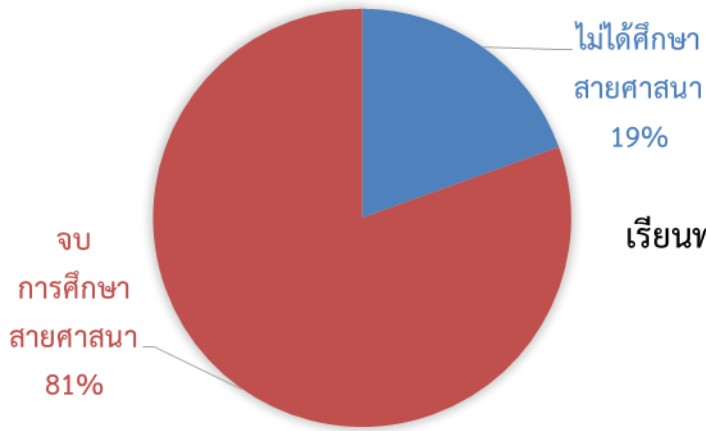
ภาษาพูดที่ใช้ประจำในครัวเรือน

ระดับการศึกษาสูงสุดสายสามัญ

ระดับการศึกษาสูงสุดสายศาสนา

เรียนทางด้านศาสนาระดับกลาง(มุตาวัดชีส)

22.7

เรียนทางด้านศาสนาในศูนย์ตาวักกีกา

19.2

เรียนทางด้านศาสนาระดับปลาย(ชานาวีรี่)

18.9

เรียนทางด้านศาสนาระดับต้น (อิบติดาอี่)

17.3

สถาบันปอเนาะ

1.5

เปรียญธรรมชั้น

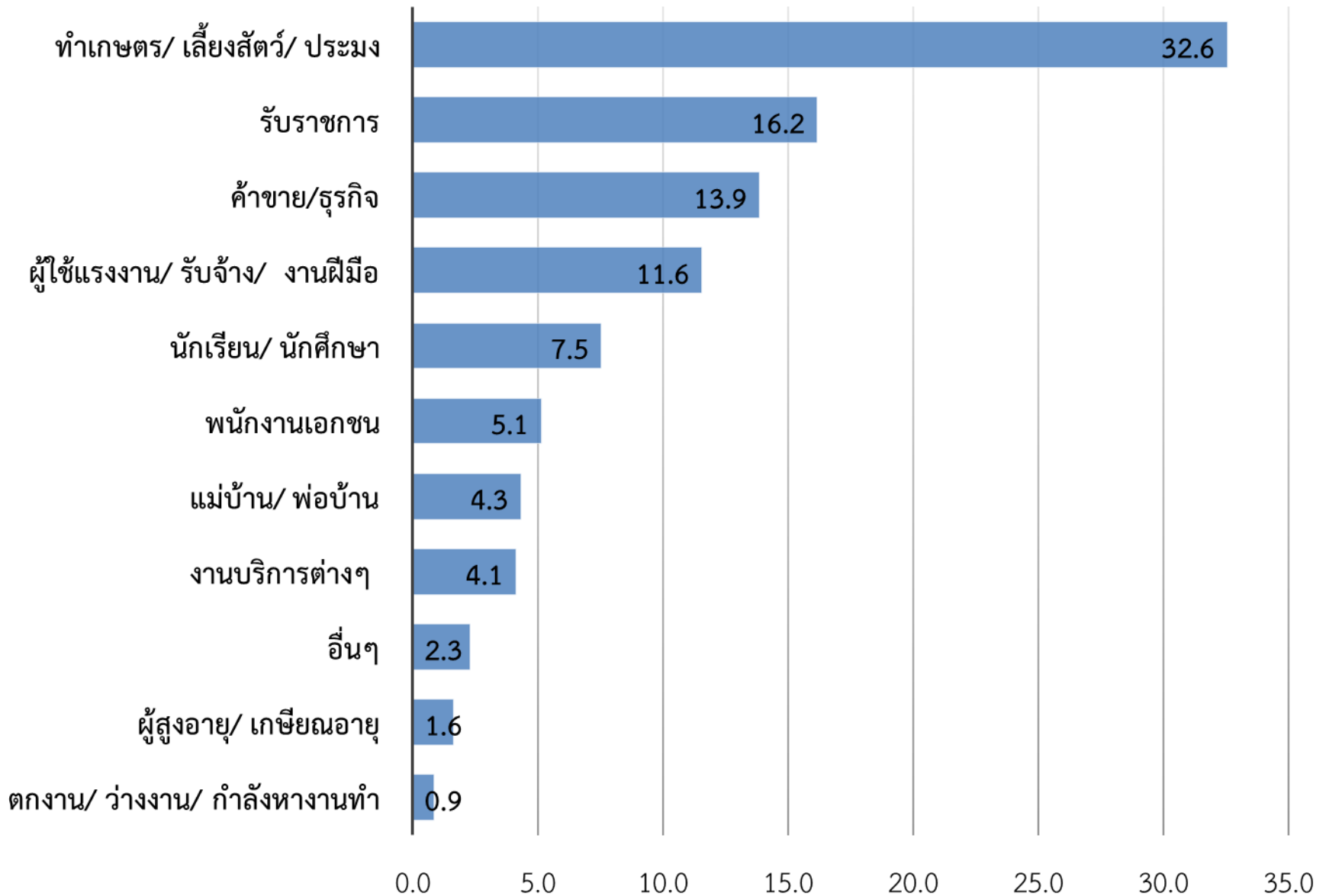
.4

ป.ตรี

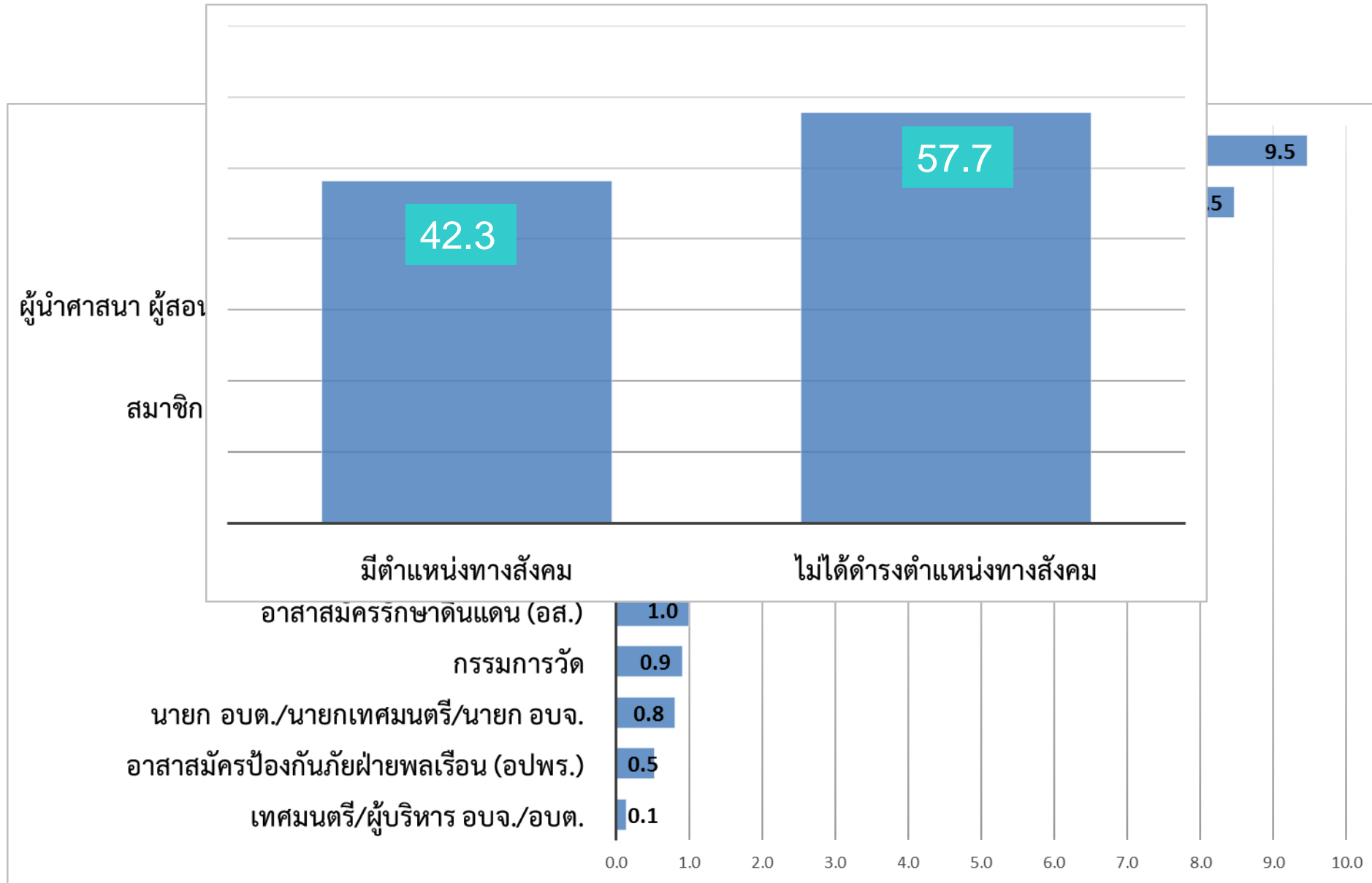
.4

.0 5.0 10.0 15.0 20.0 25.0

อาชีพ

การดำรงตำแหน่งในองค์กรท้องถิ่น หรือ ชุมชน

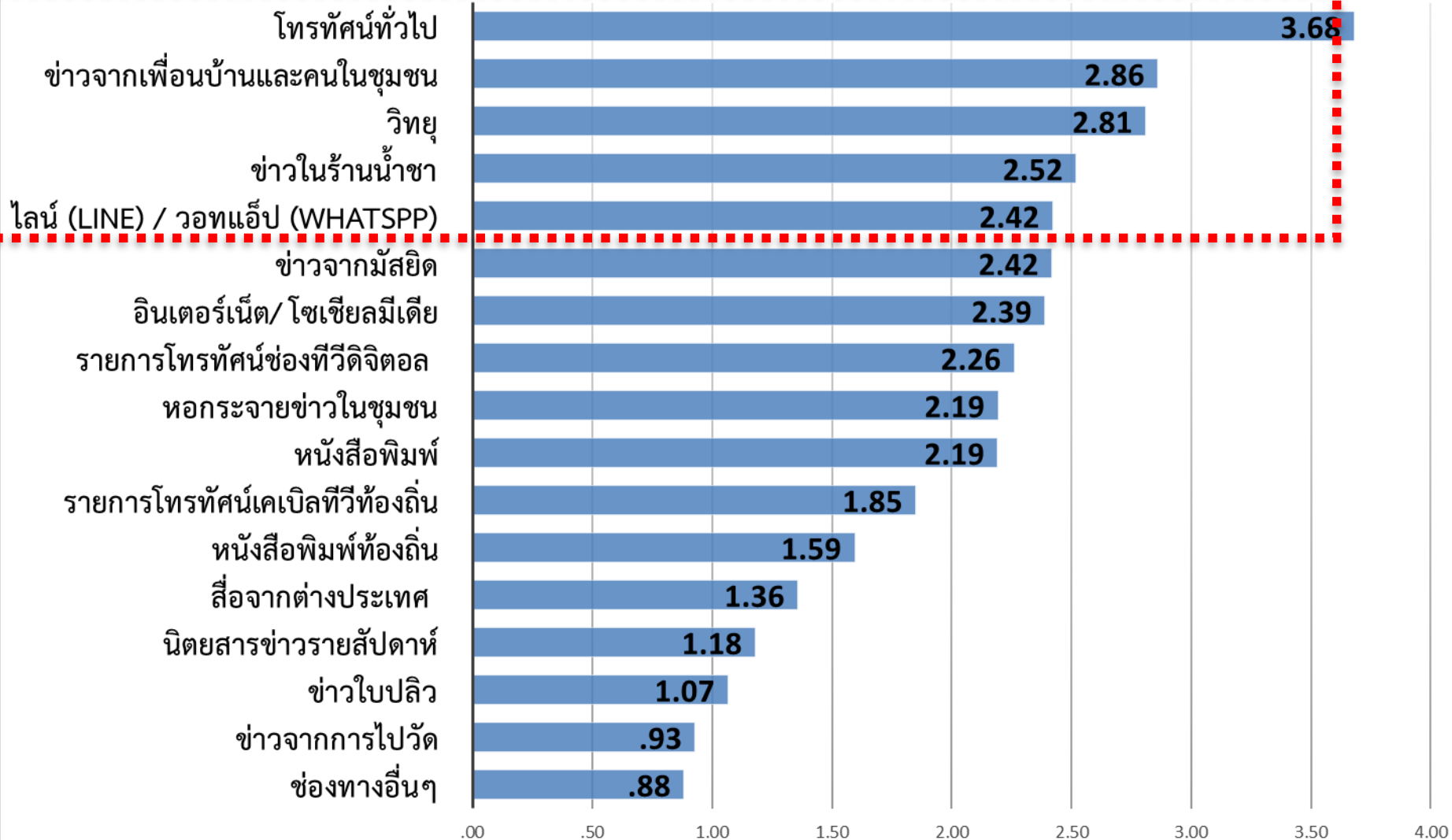
ผลการศึกษา:

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสาร

ระดับการเปิดรับสื่อในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กรกฎาคม, 2558)

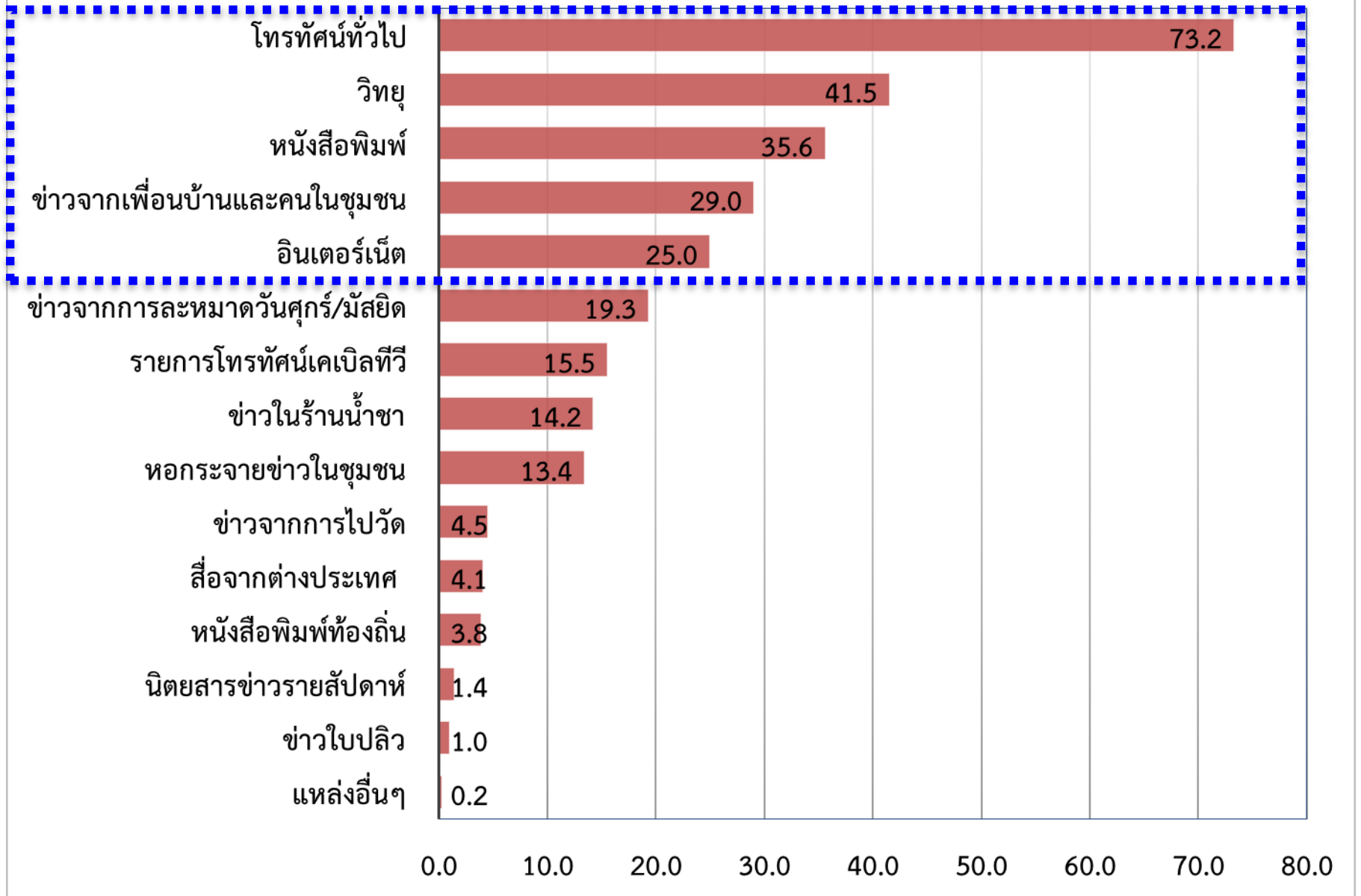
โดยปกติท่านติดตามข่าวสารทางใด

คะแนนเฉลี่ย (เต็ม 5)

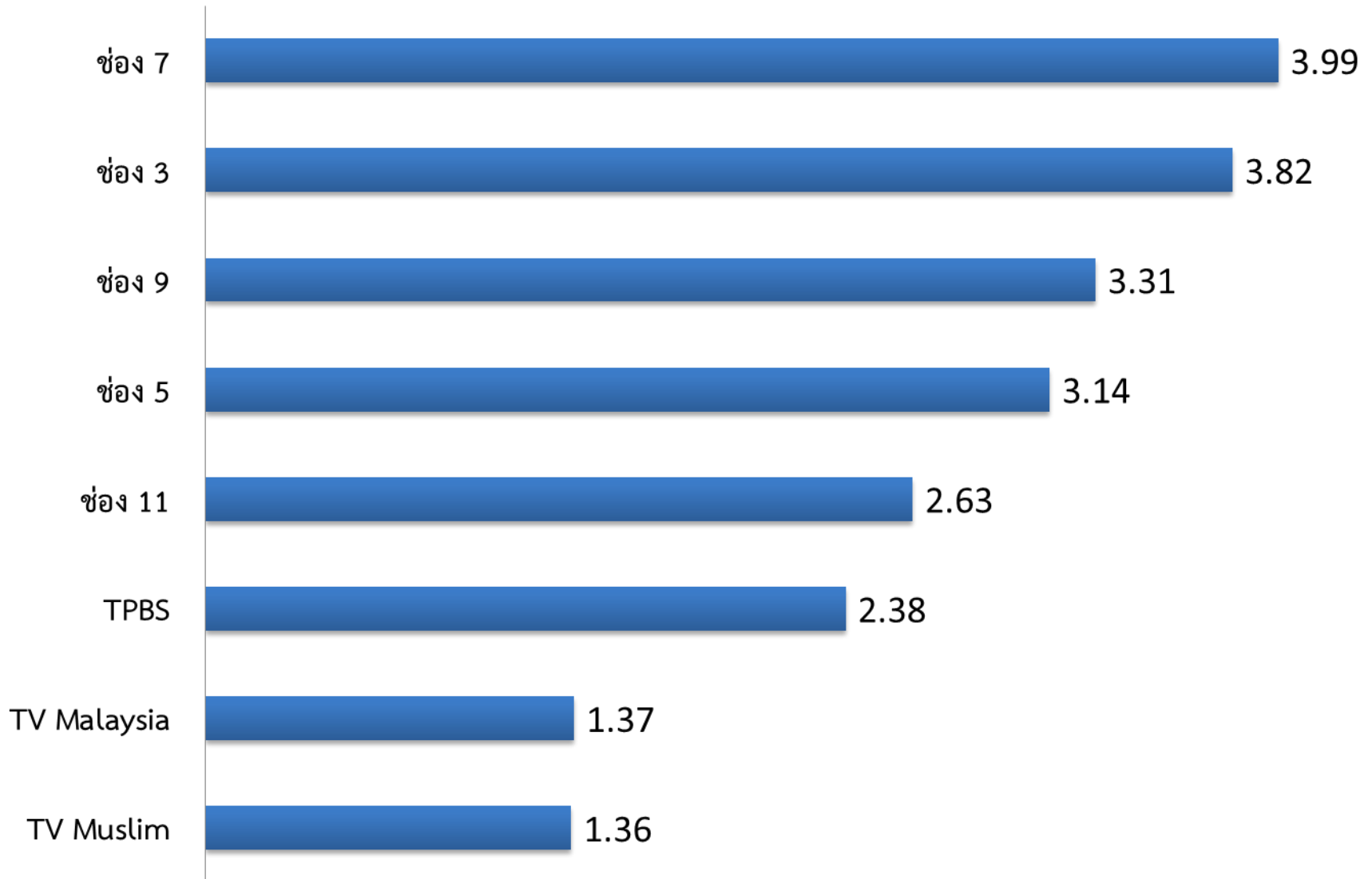

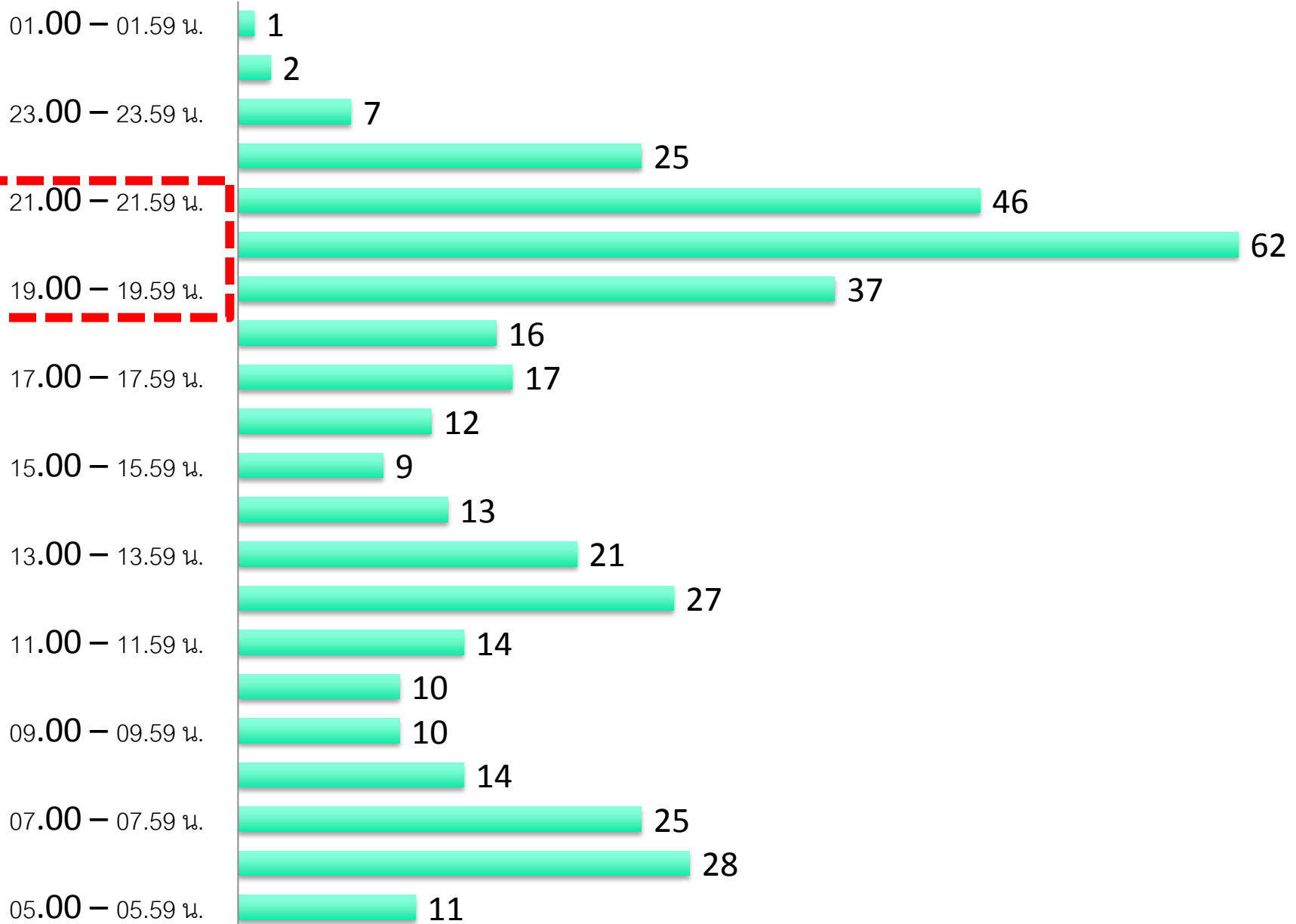
แหล่งสื่อที่ท่านเชื่อถือมากที่สุด

ท่านติดตามดูโทรทัศน์ช่องไหนมาก
คะแนนเฉลี่ย (เต็ม 5)

ช่วงเวลาในการดูทีวี (ร้อยละ)

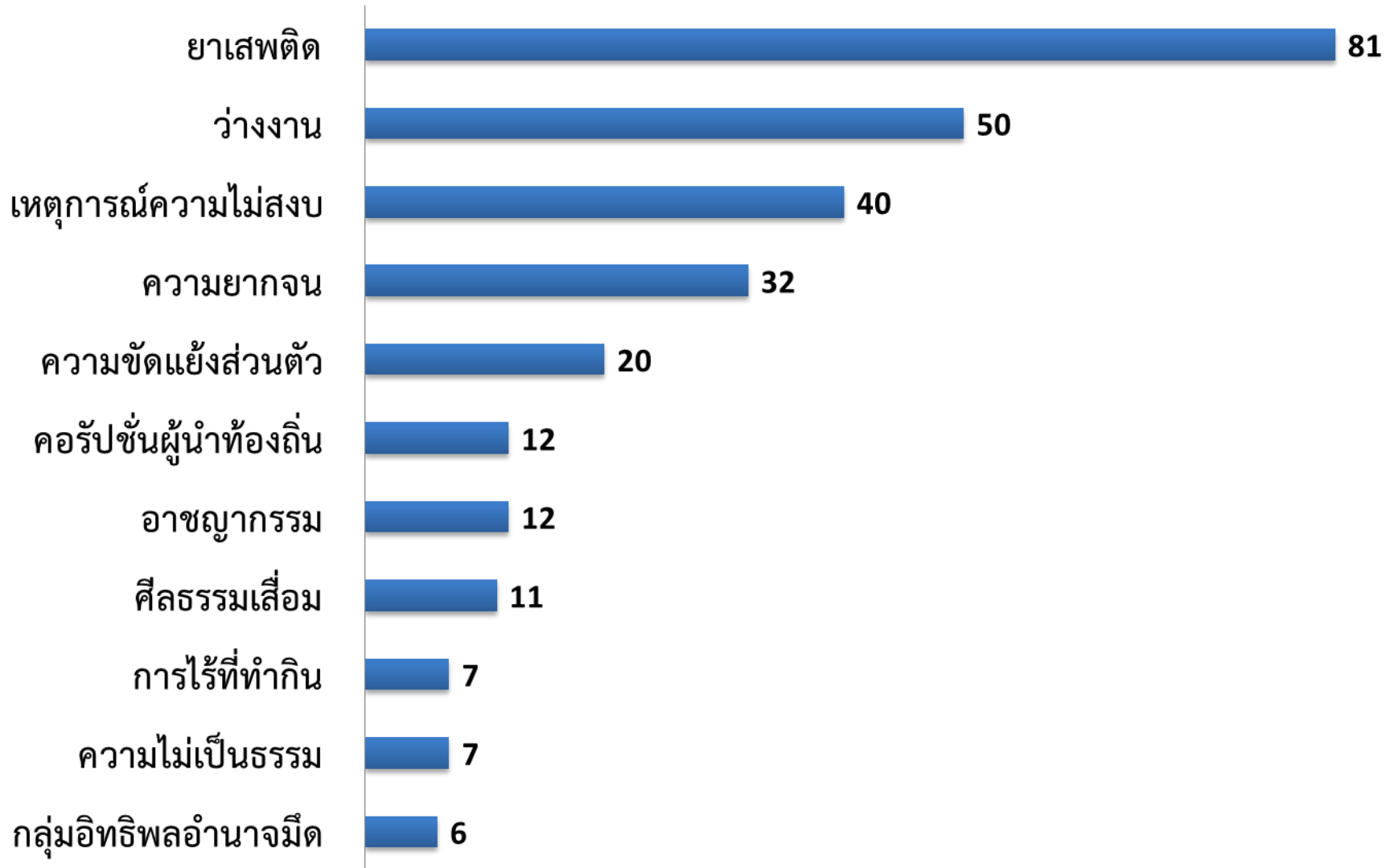
หนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านมากที่สุด

รายชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
ไทยรัฐ	691	34.0
เดลินิวส์	373	18.4
คม ชัด ลึก	103	5.1
ข่าวสด	76	3.7
มติชนรายวัน	72	3.5
กรุงเทพธุรกิจ	13	.6
อื่นๆ	12	.6
โพกัสภาคใต้	9	.4
ข่าวใต้	9	.4
nation	4	.2
ผู้จัดการรายวัน	3	.1
ไทยโพสต์	2	.1
bangkok post	1	.0
หนังสือพิมพ์มาเลเชีย	1	.0
ไม่ได้อ่านฉบับใดเลย	662	32.6

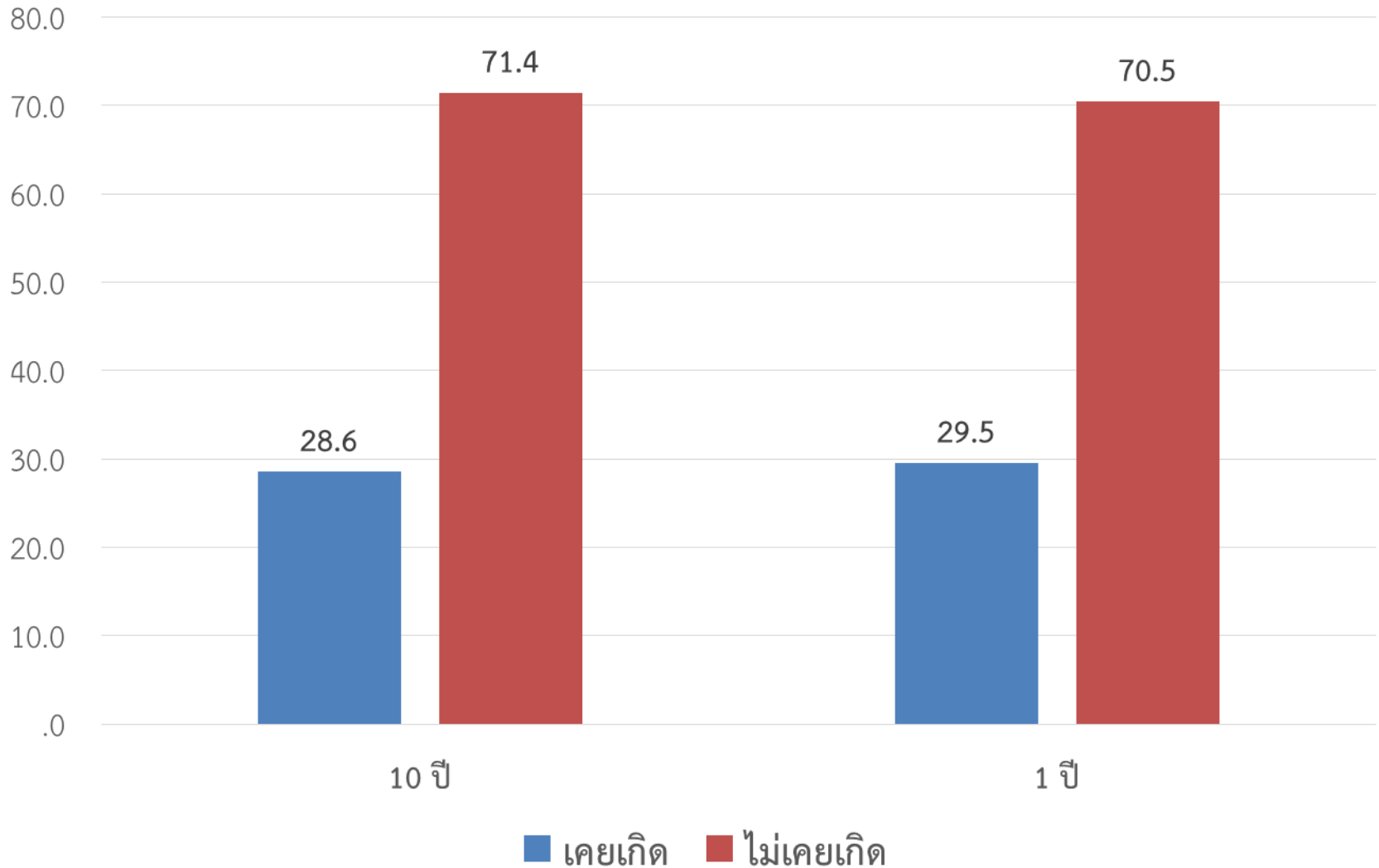
ผลการศึกษา:

ส่วนที่ 3 ปัญหาสังคมและสถานการณ์ความไม่สงบ

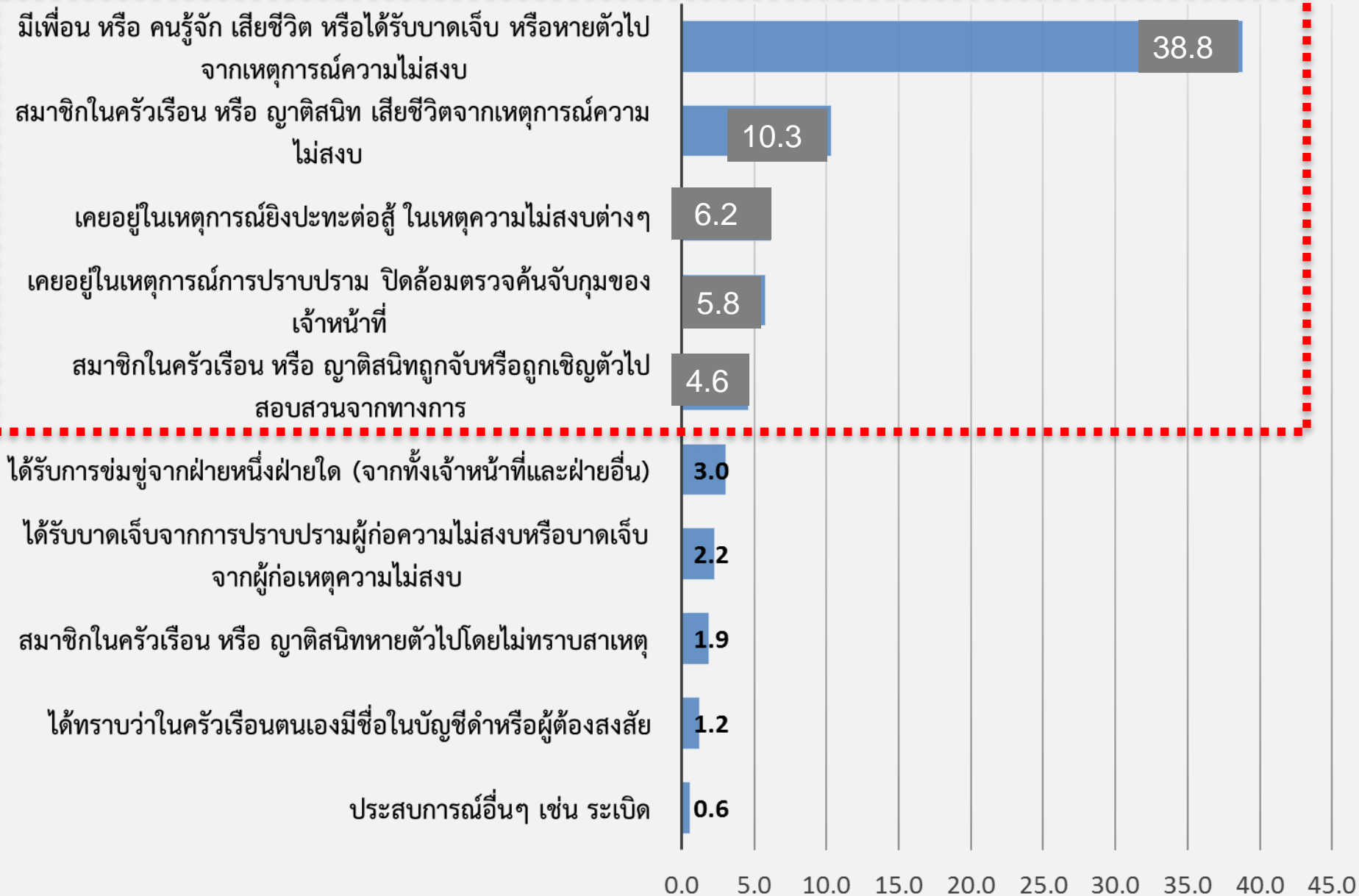
ปัญหาที่สำคัญที่สุดที่เกิดในชุมชนของท่าน (ผู้ตอบร้อยละ)

ประสบการณ์ เกี่ยวกับเหตุการณ์ความไม่สงบ

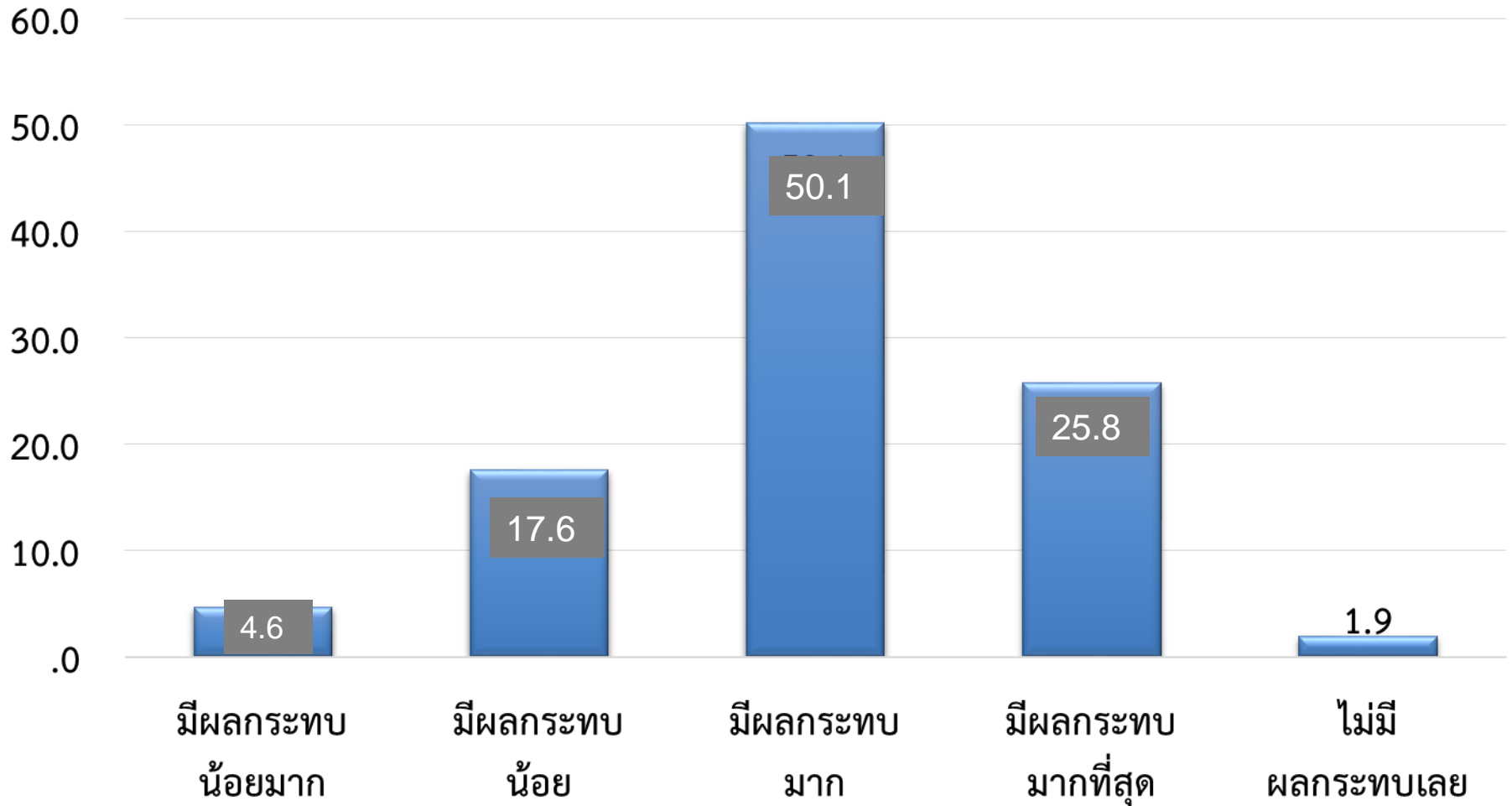

ประสบการณ์ในสถานการณ์ความไม่สงบ

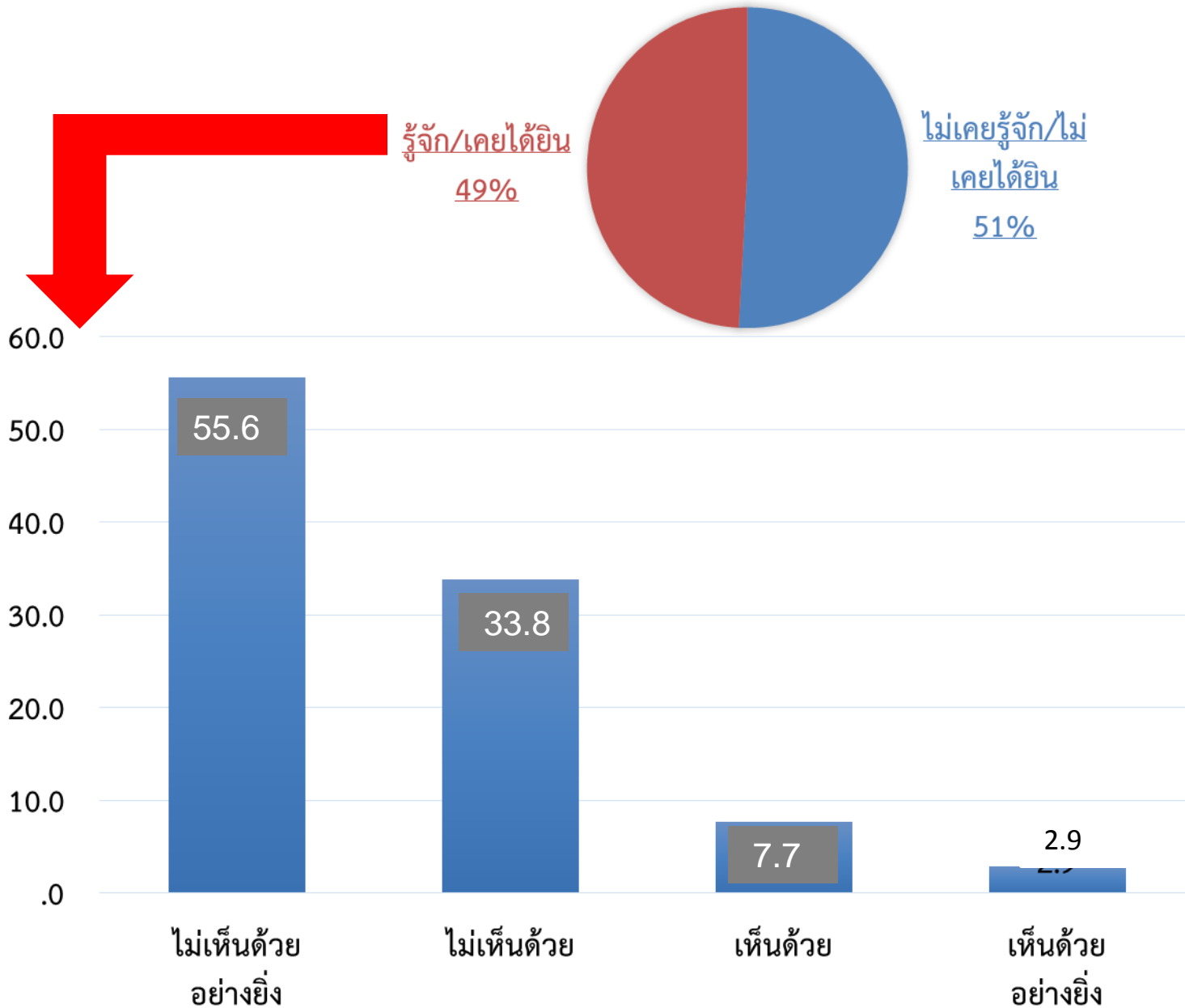

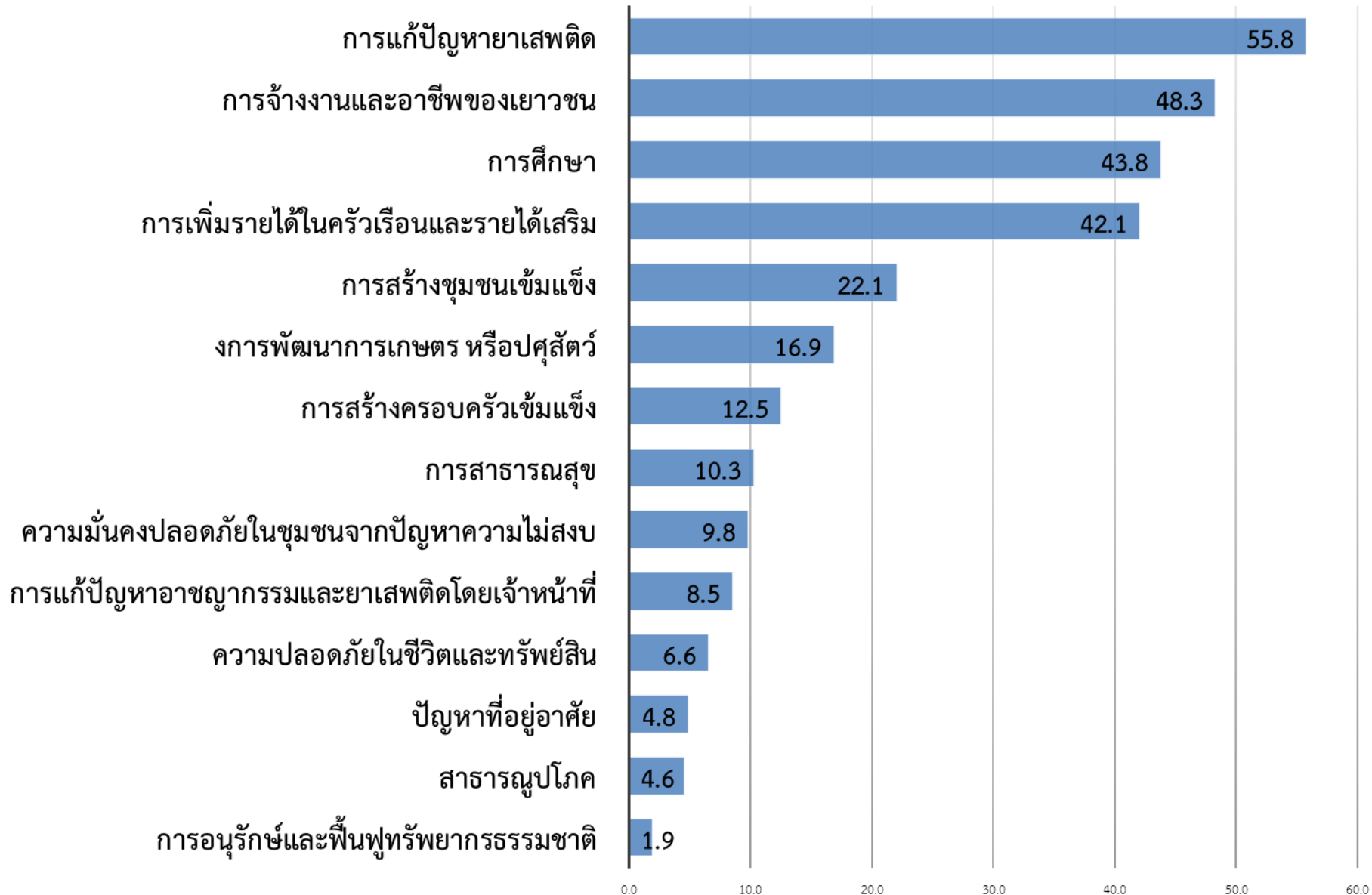
ผลกระทบต่อปัญหาเศรษฐกิจ และการทำมาหากิน จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้

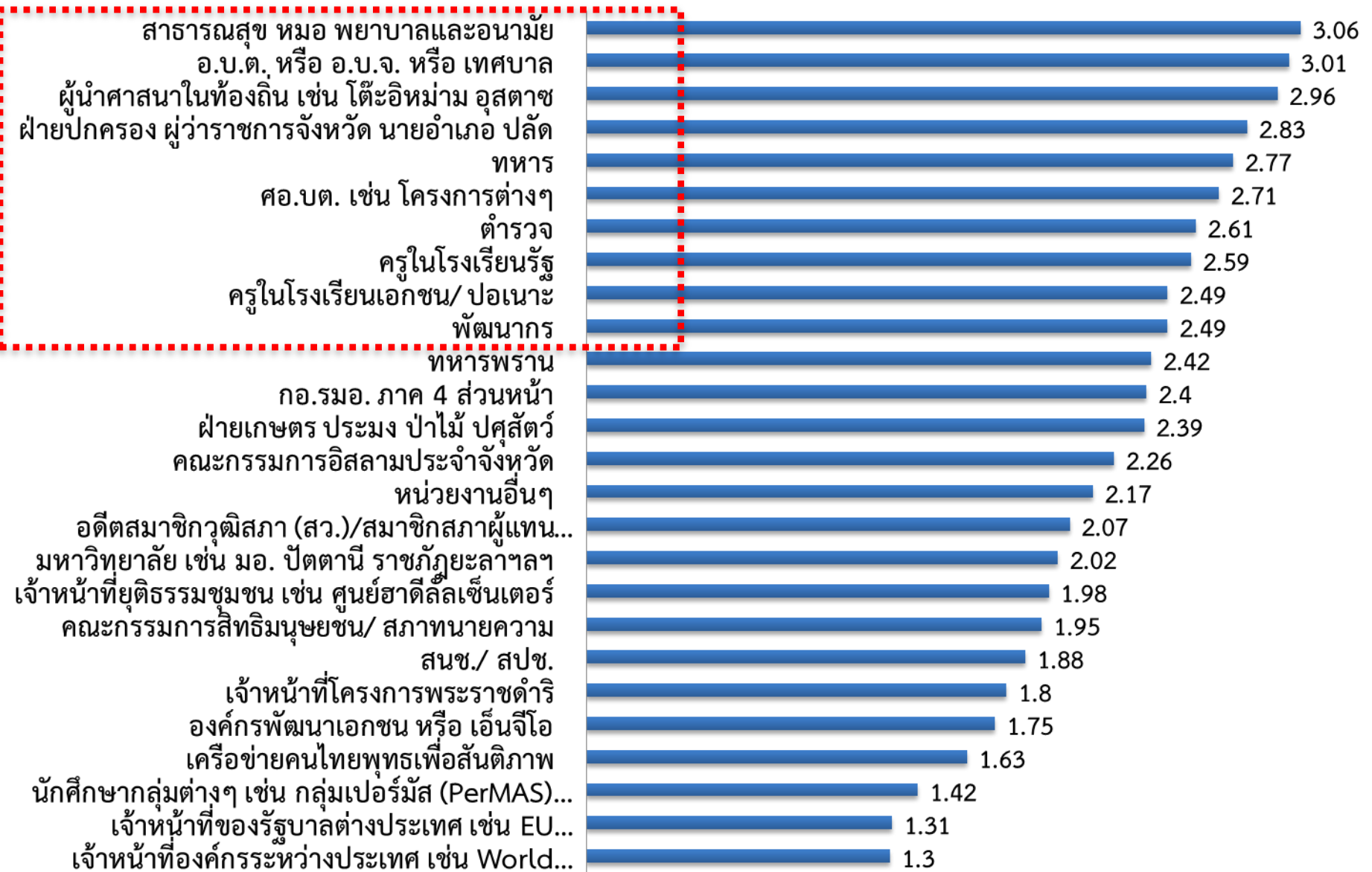
ความคิดเห็นต่อกลุ่มไอซิส (ISIS)

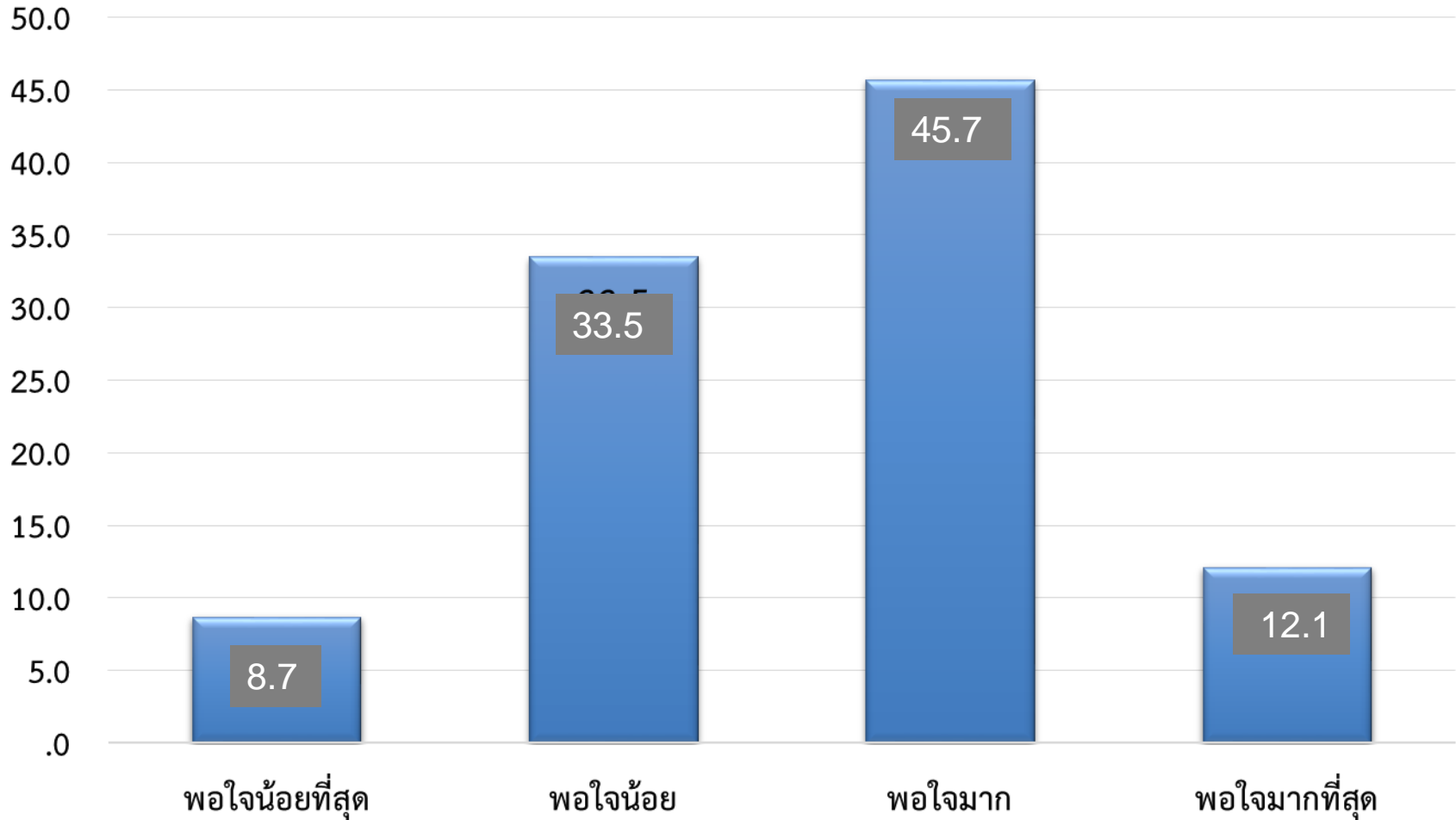
ความต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วนจากหน่วยงานรัฐ

ระดับความถี่ในการเข้ามาพบเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ของหน่วยงานราชการและองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ ในรอบปีที่ผ่านมา

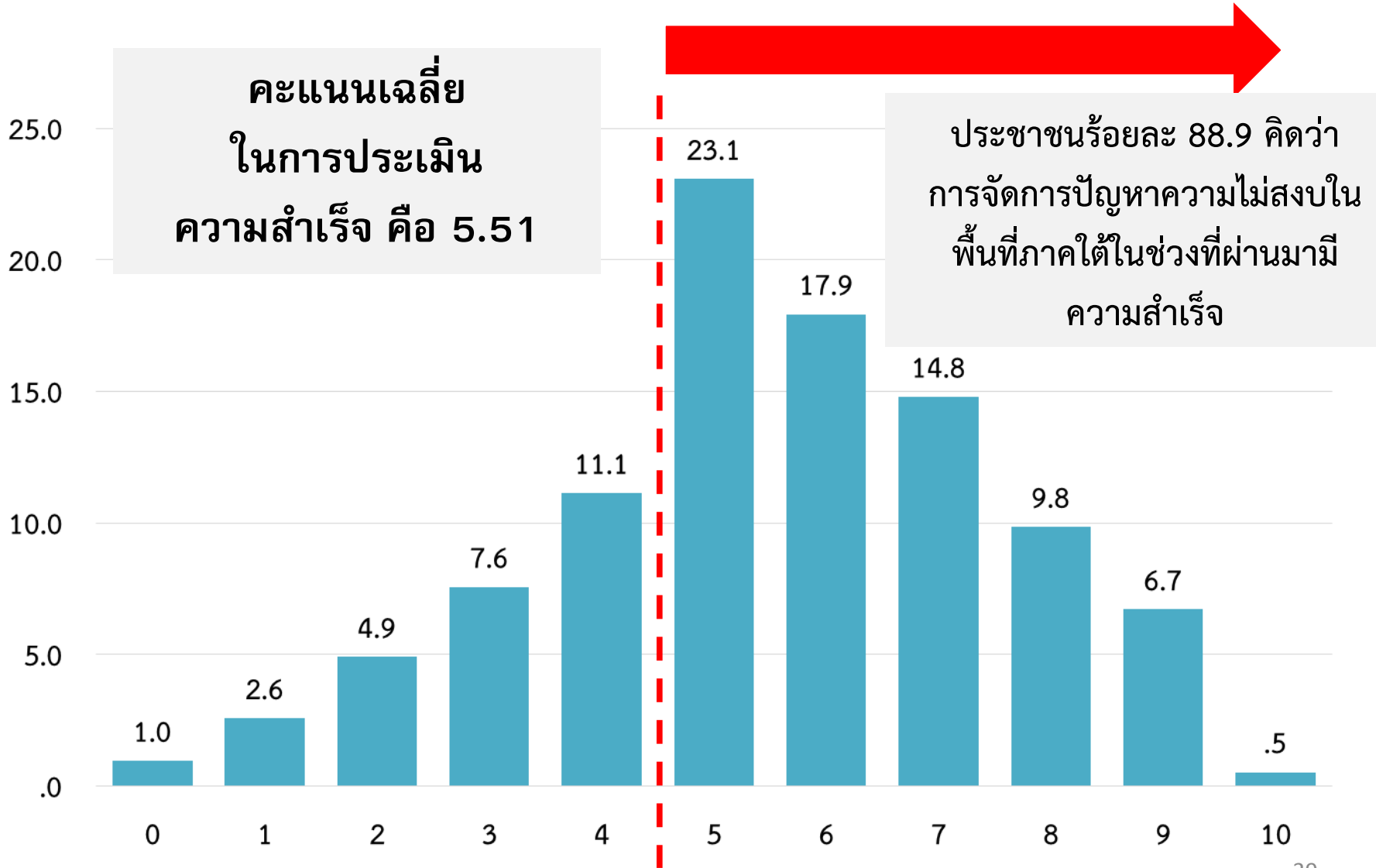

ความพอใจกับการที่รัฐบาล จะทุ่มเงินงบประมาณถึงแสนล้านบาท
ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนใต้
เพื่อแก้ไขปัญหาคความไม่สงบภาคใต้

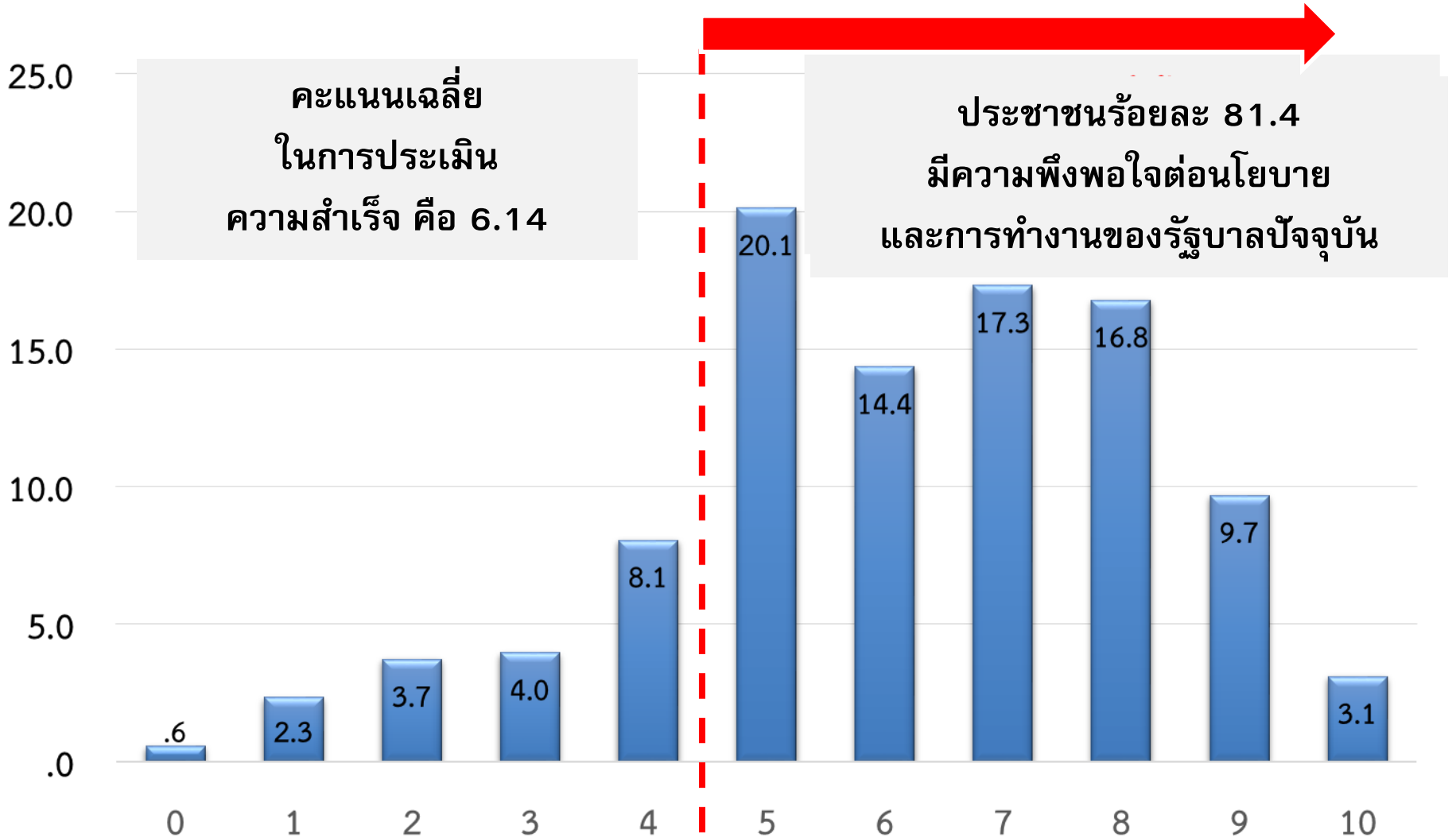
ผลการศึกษา: กระบวนการสันติภาพ

ความสำเร็จในการจัดการปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้ ในช่วงที่ผ่านมา (ปี 2547 - ปัจจุบัน) (คะแนน 0 - 10)

ความพึงพอใจ ต่อนโยบายและการทำงานของรัฐบาลปัจจุบัน

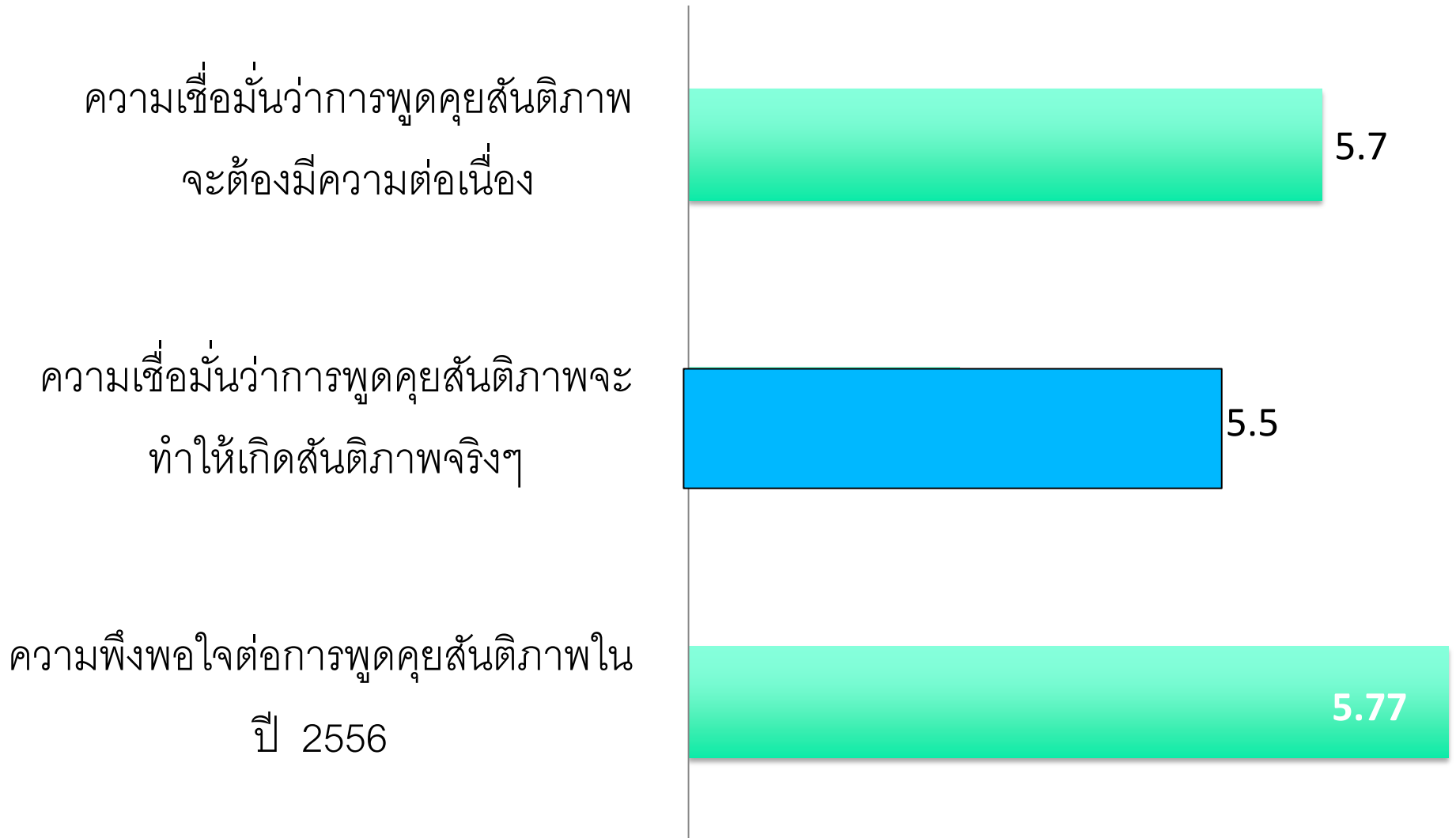
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (คะแนน 0 - 10)

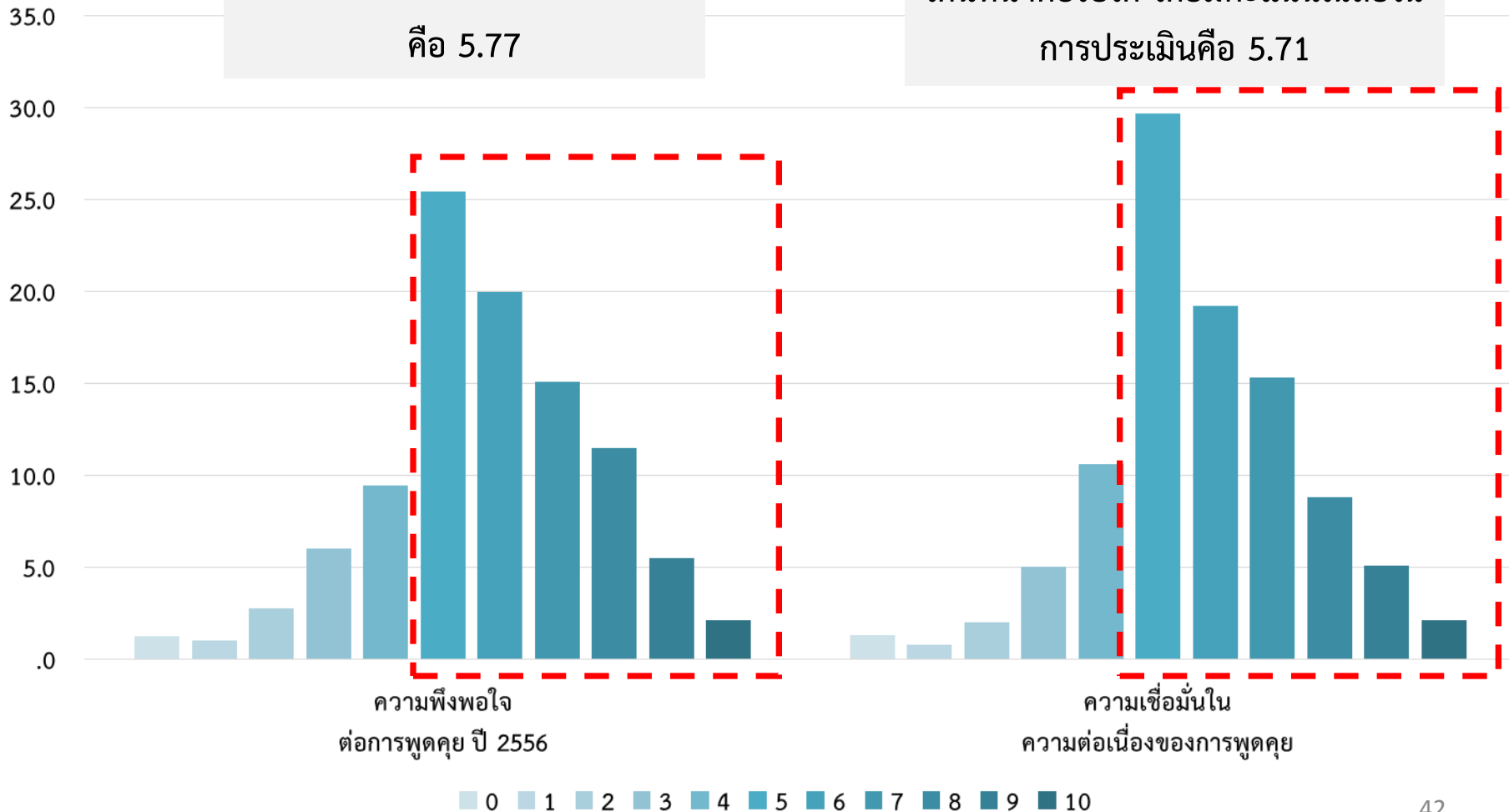
คะแนนความพึงพอใจต่อการพูดคุยสนทนาภาพ

คะแนนเต็ม 10

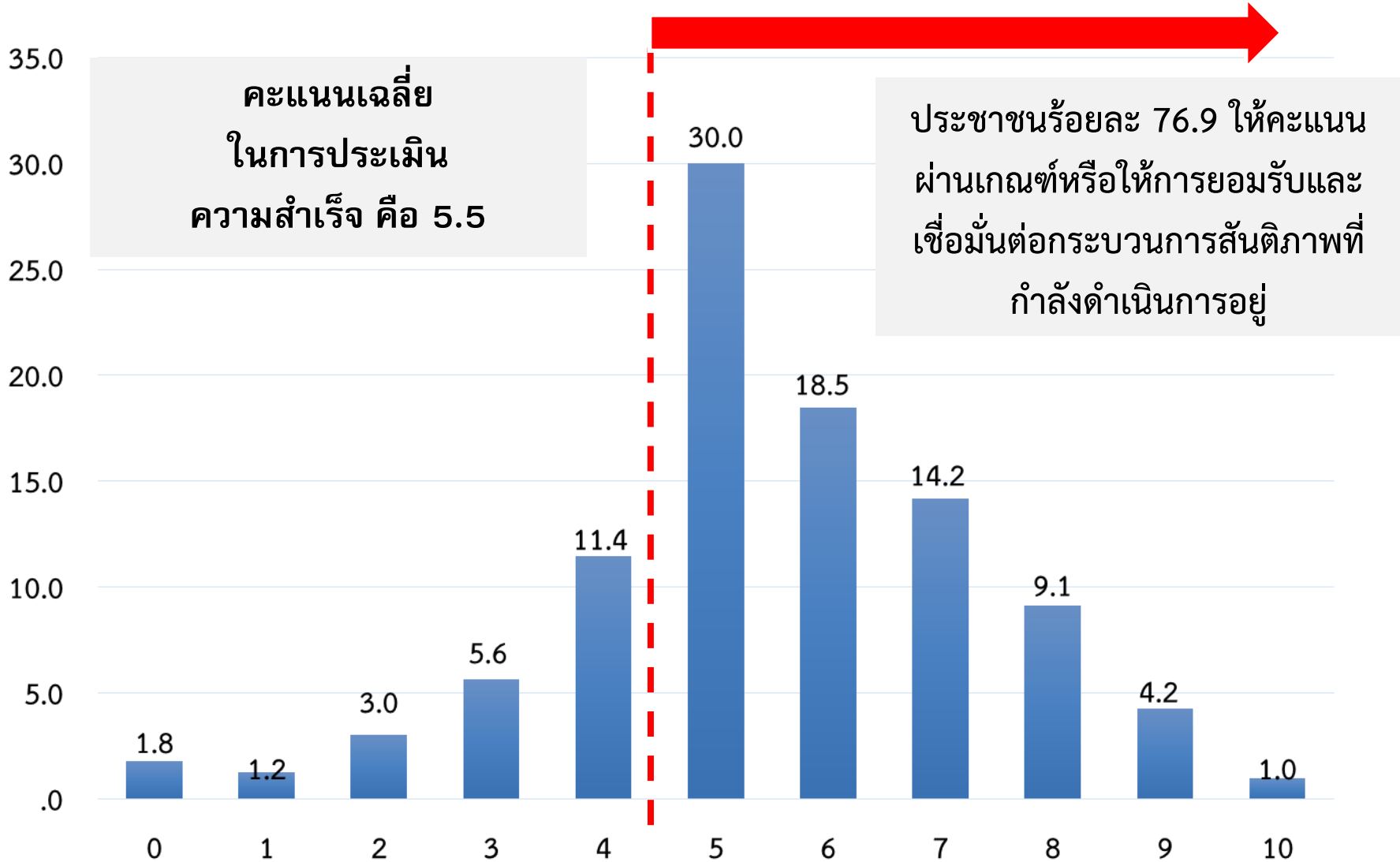

ประชาชนร้อยละ 79.6 มีความพึงพอใจต่อกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพ ในปี 2556 โดยมีคะแนนเฉลี่ยในการประเมินคือ 5.77

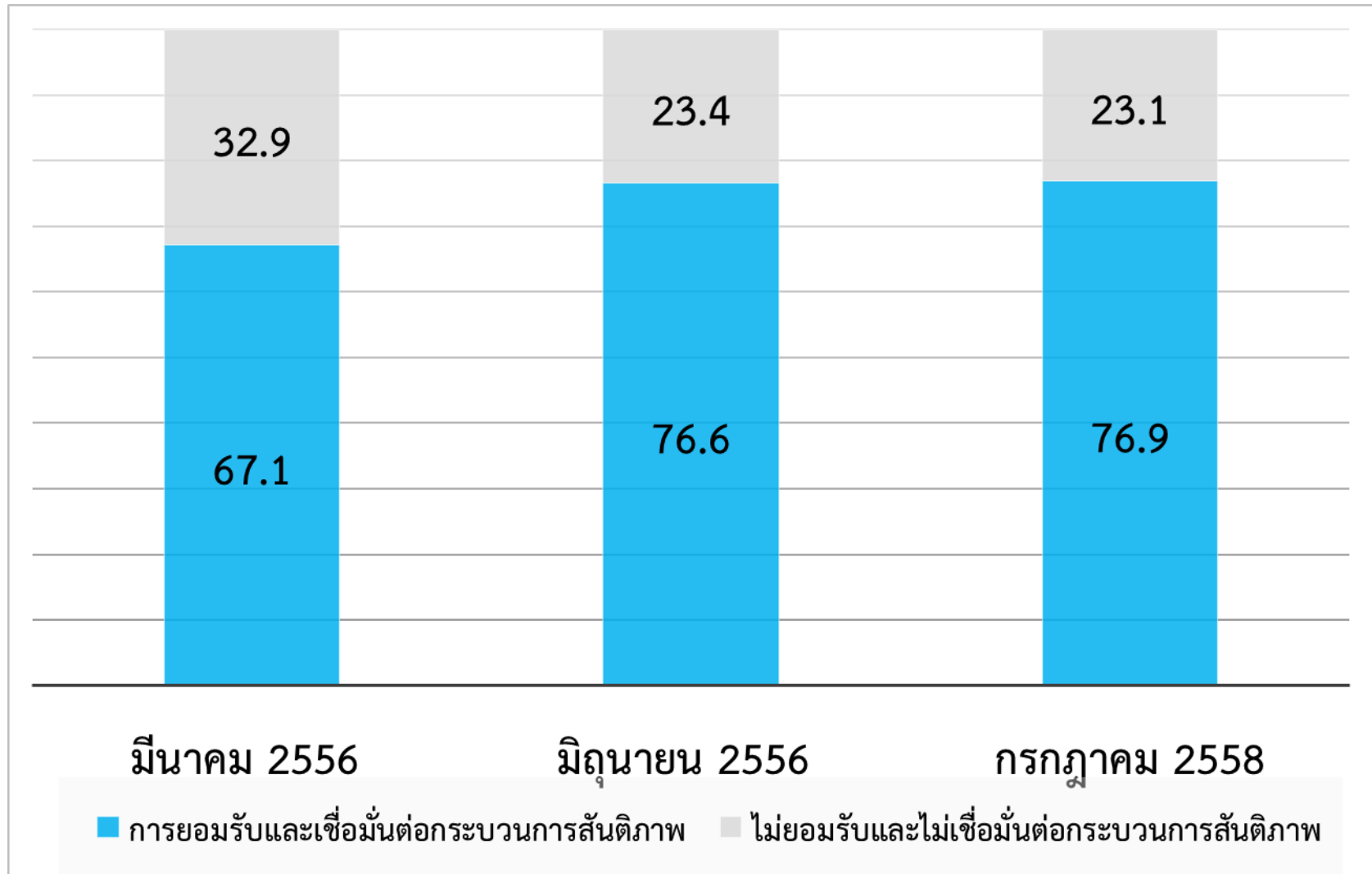
ประชาชนร้อยละ 80.2 ให้การยอมรับและเชื่อมั่นว่ากระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพ/สันติสุขที่กำลังดำเนินการอยู่จะมีความต่อเนื่องและสามารถเดินหน้าต่อไปได้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยในการประเมินคือ 5.71

การยอมรับและความเชื่อมั่นต่อกระบวนการสันติภาพ (คะแนน 0 - 10)

กราฟแสดงผลการเปรียบเทียบ ผลการให้คะแนนต่อ การยอมรับและเชื่อมั่นต่อกระบวนการพูดคุยสันติภาพ

คะแนนความเชื่อมั่นต่อฝ่ายต่างๆในการพูดคุยสันติสุข
ค่าเฉลี่ยของคะแนนเต็ม 10

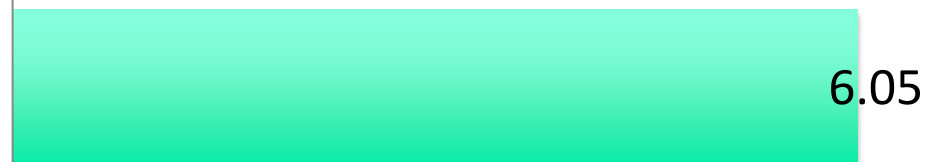
ความเชื่อมั่นต่อมาเลเซียในกระบวนการ
พูดคุยเพื่อสันติภาพ/สันติสุข

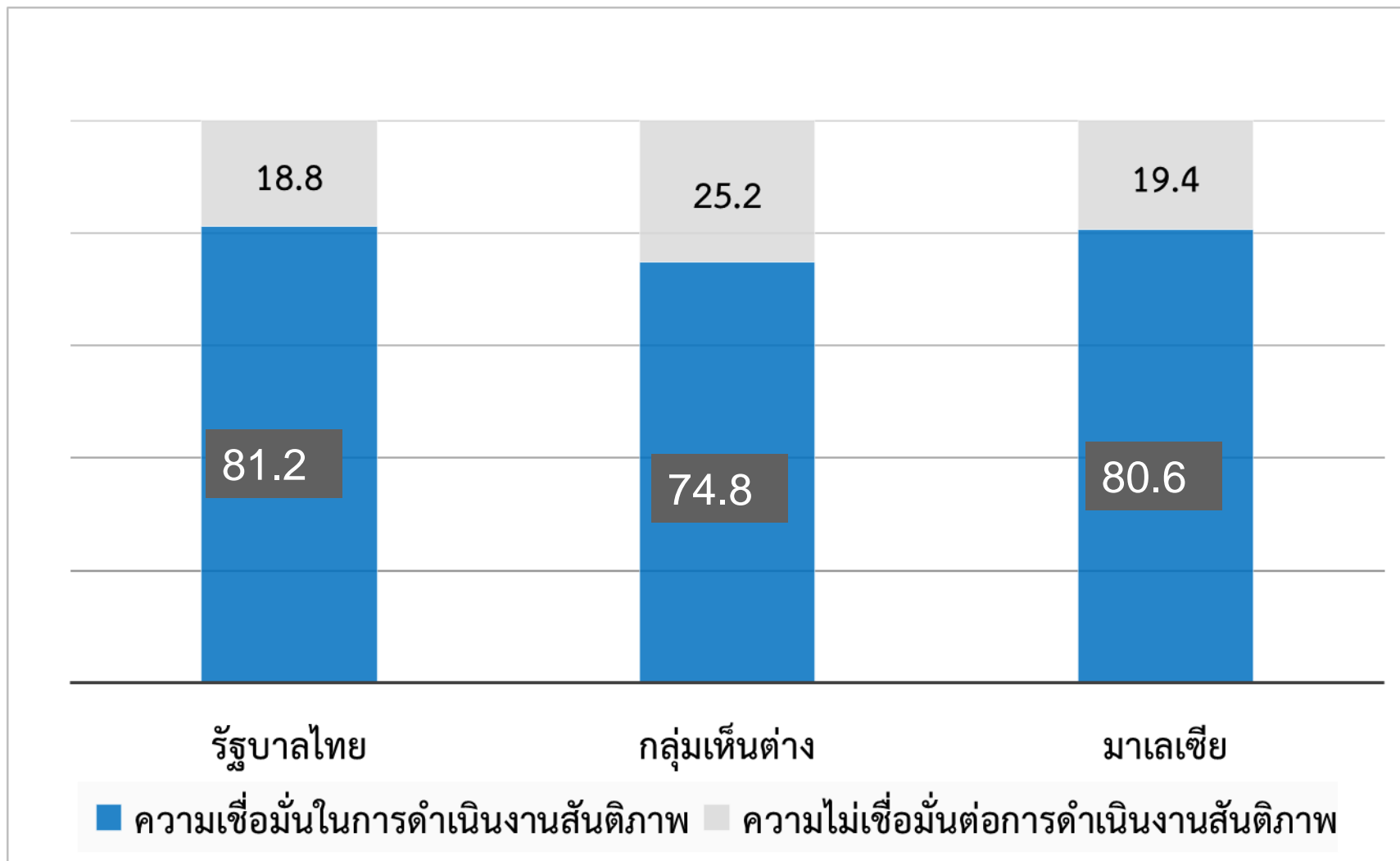
ความเชื่อมั่นต่อผู้มีความเห็นต่างจากรัฐ
ในการพูดคุยเพื่อสันติภาพ/สันติสุข

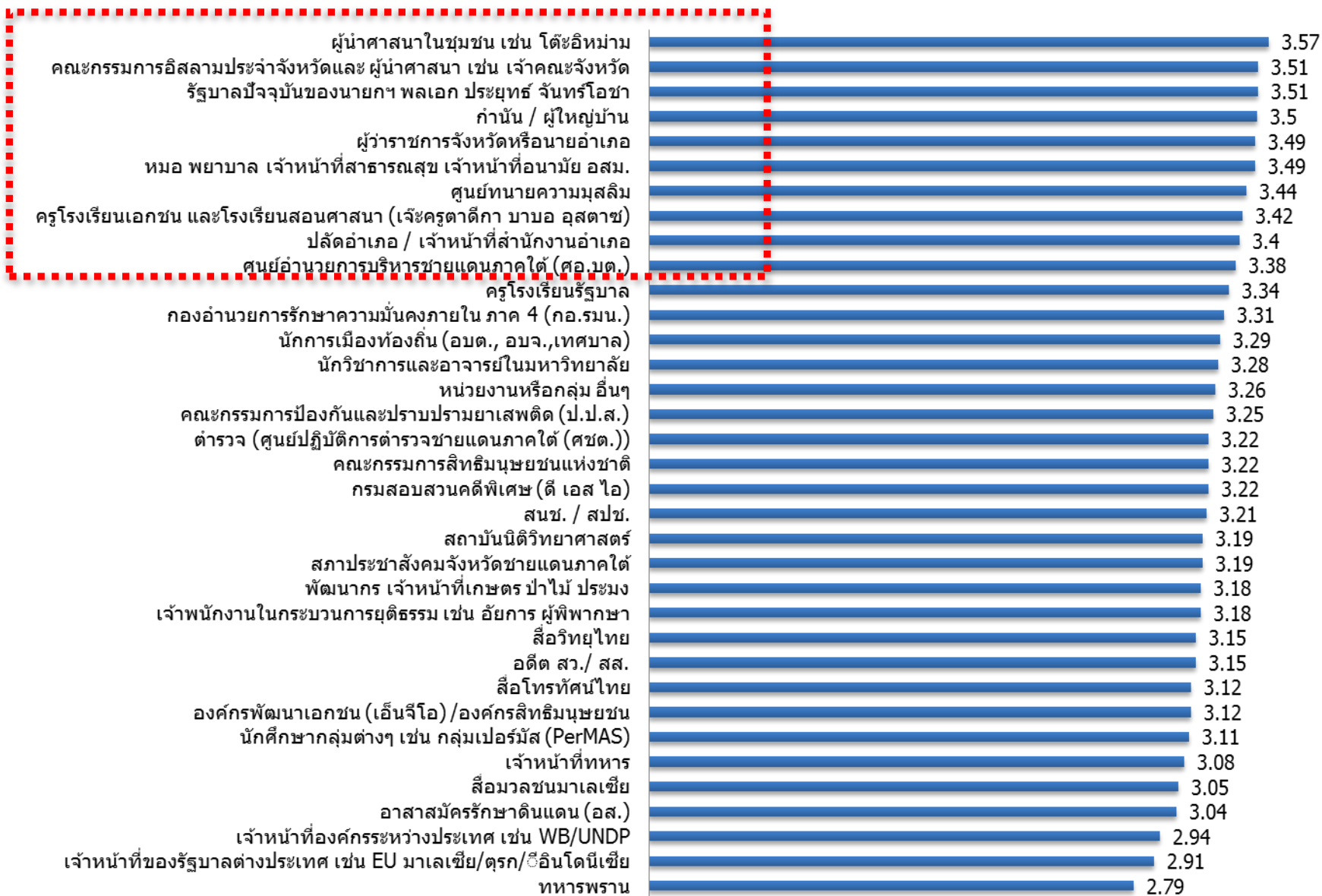
ความเชื่อมั่นต่อรัฐในการพูดคุยเพื่อ
สันติภาพ/สันติสุข

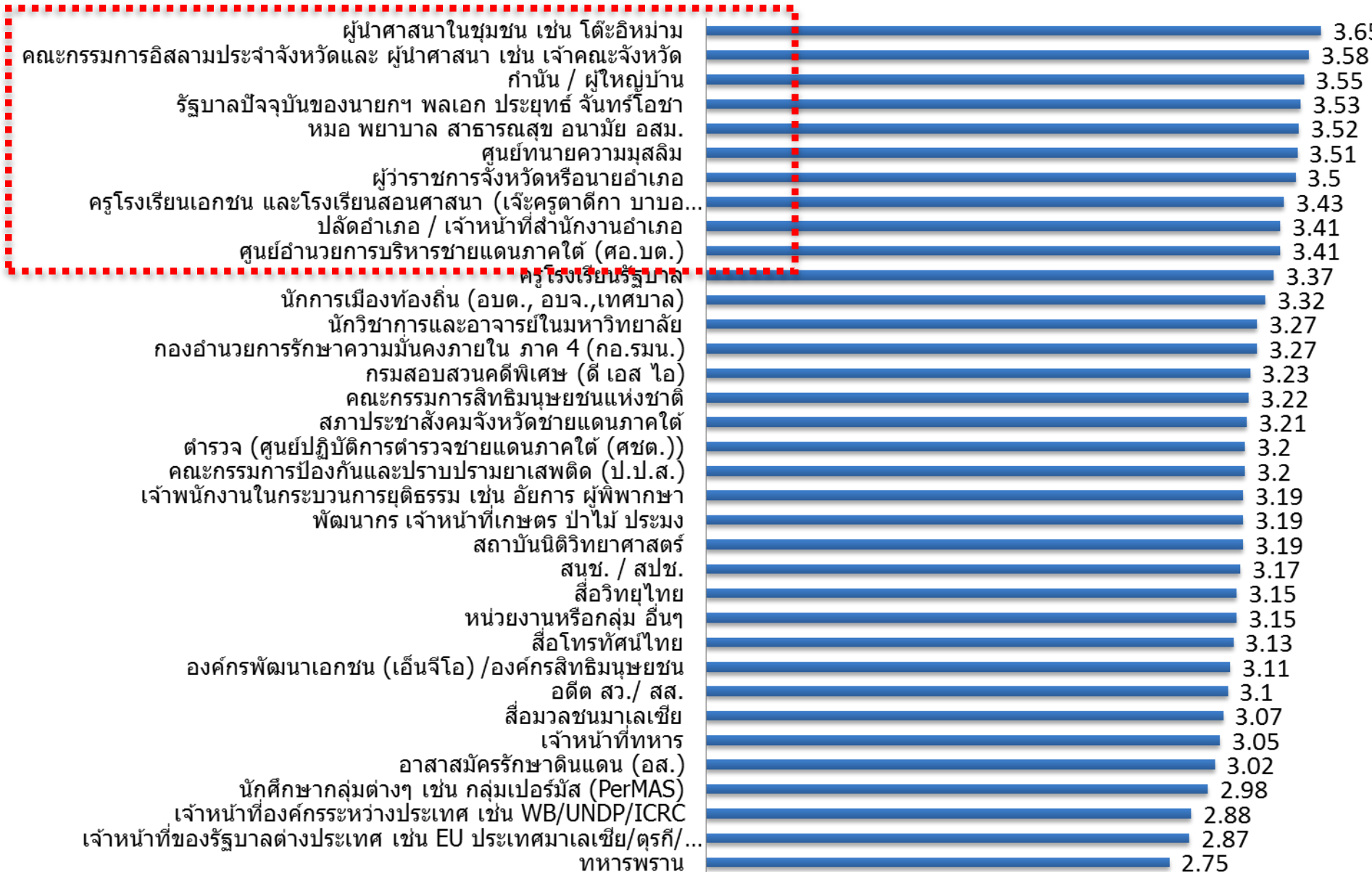
ผลการให้คะแนนความเชื่อมั่นในกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพ/สันติสุข ของ รัฐบาลไทย กลุ่มบุคคลที่มีความเห็นต่างจากรัฐ และประเทศมาเลเซีย

ความเชื่อมั่นไว้วางใจของหน่วยงานหรือกลุ่มคน ในการทำงานเกี่ยวกับด้านความปลอดภัยและการสร้างสันติภาพ (คะแนน 5)

ความเชื่อมั่นไว้วางใจ ของหน่วยงานหรือกลุ่มคน ในการทำงานด้านพัฒนา (คะแนน 5)

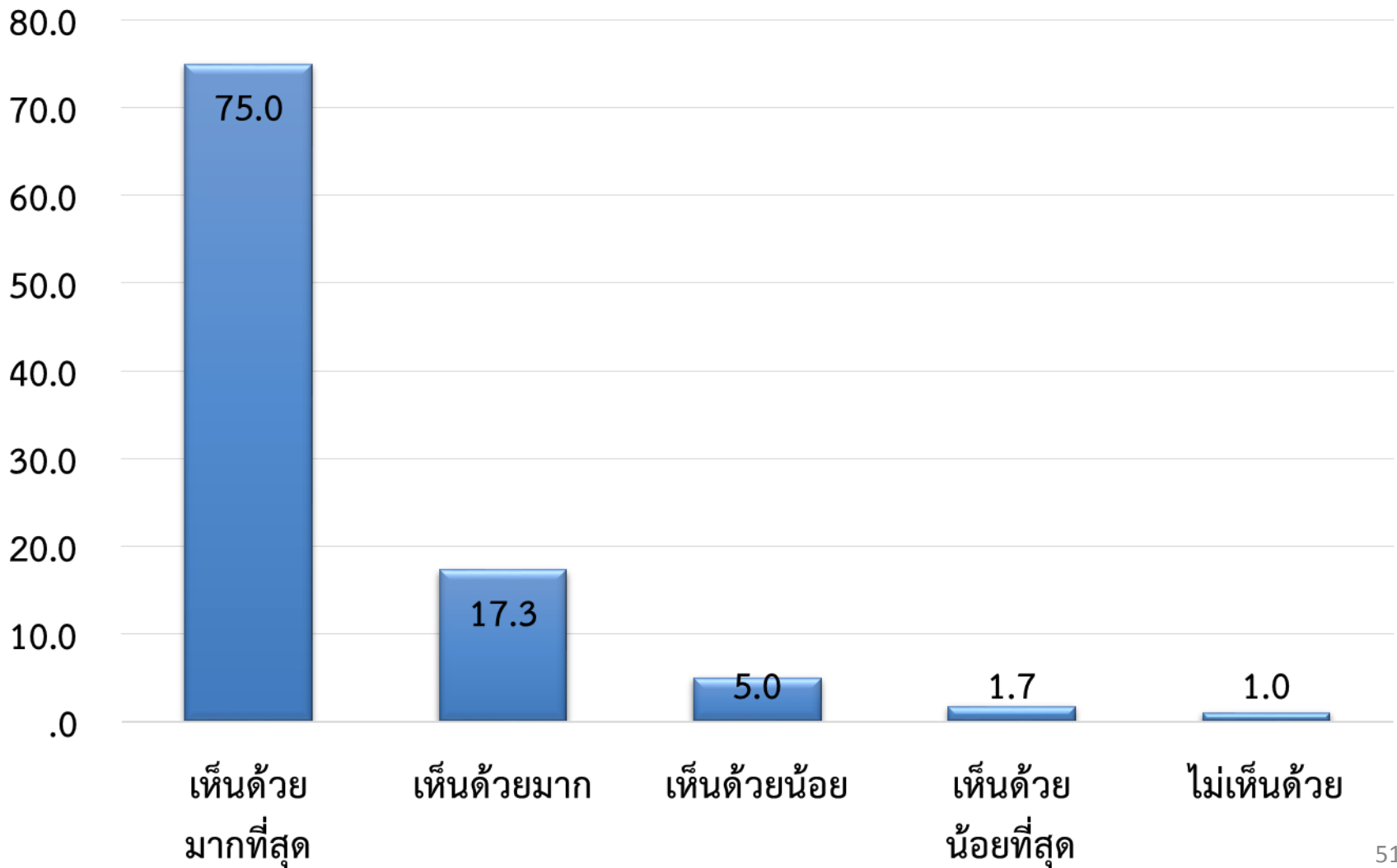

ข้อเสนอต่อการพูดคุยสันติภาพที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ (คะแนน 10)

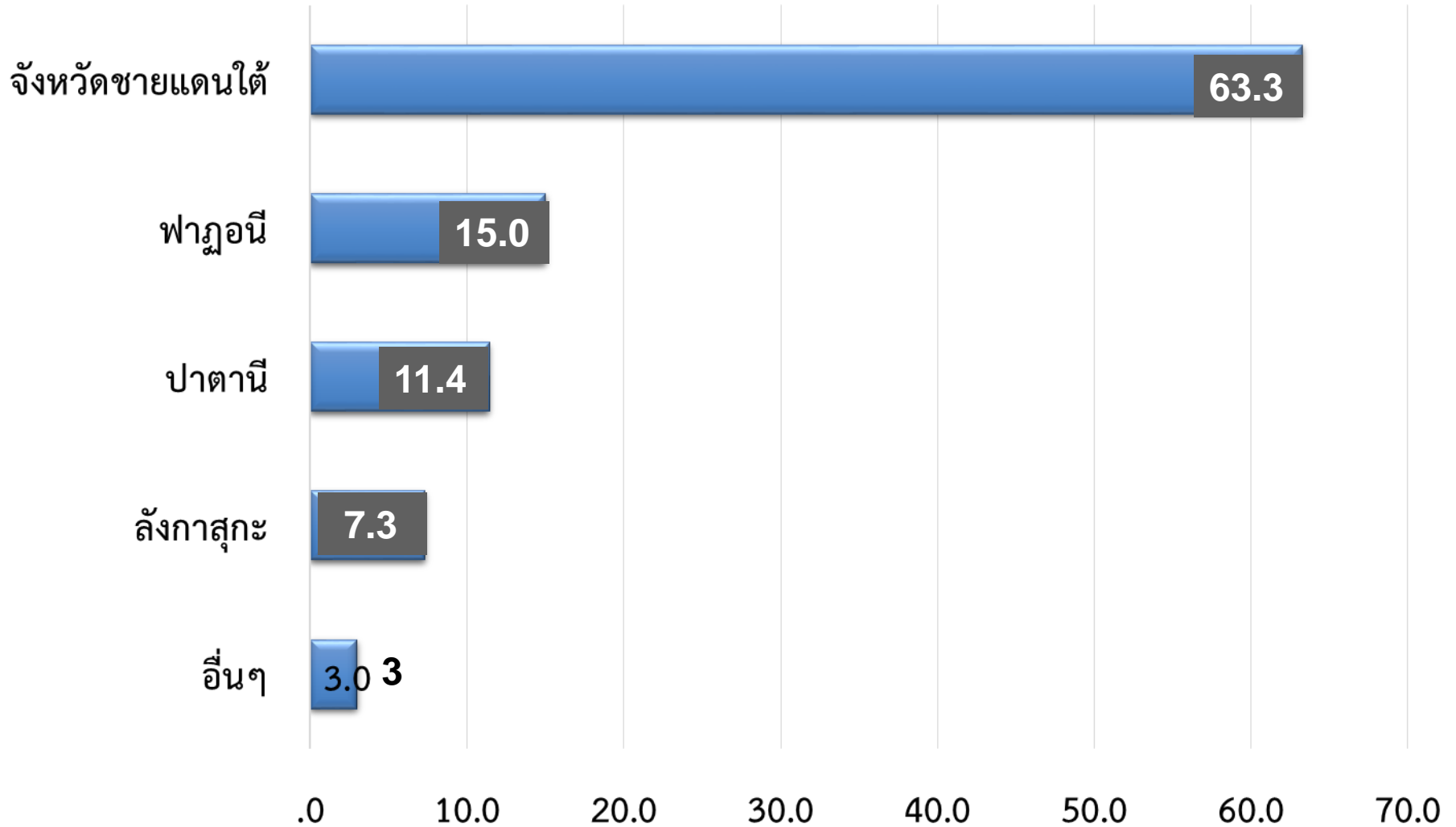
ข้อเสนอแนะอื่นๆ
ที่เกี่ยวกับกระบวนการสันติภาพ

ในช่วงเดือนรอมฎอน ควรมีการยุติการใช้กำลัง/ การก่อเหตุความรุนแรงของทุกฝ่าย

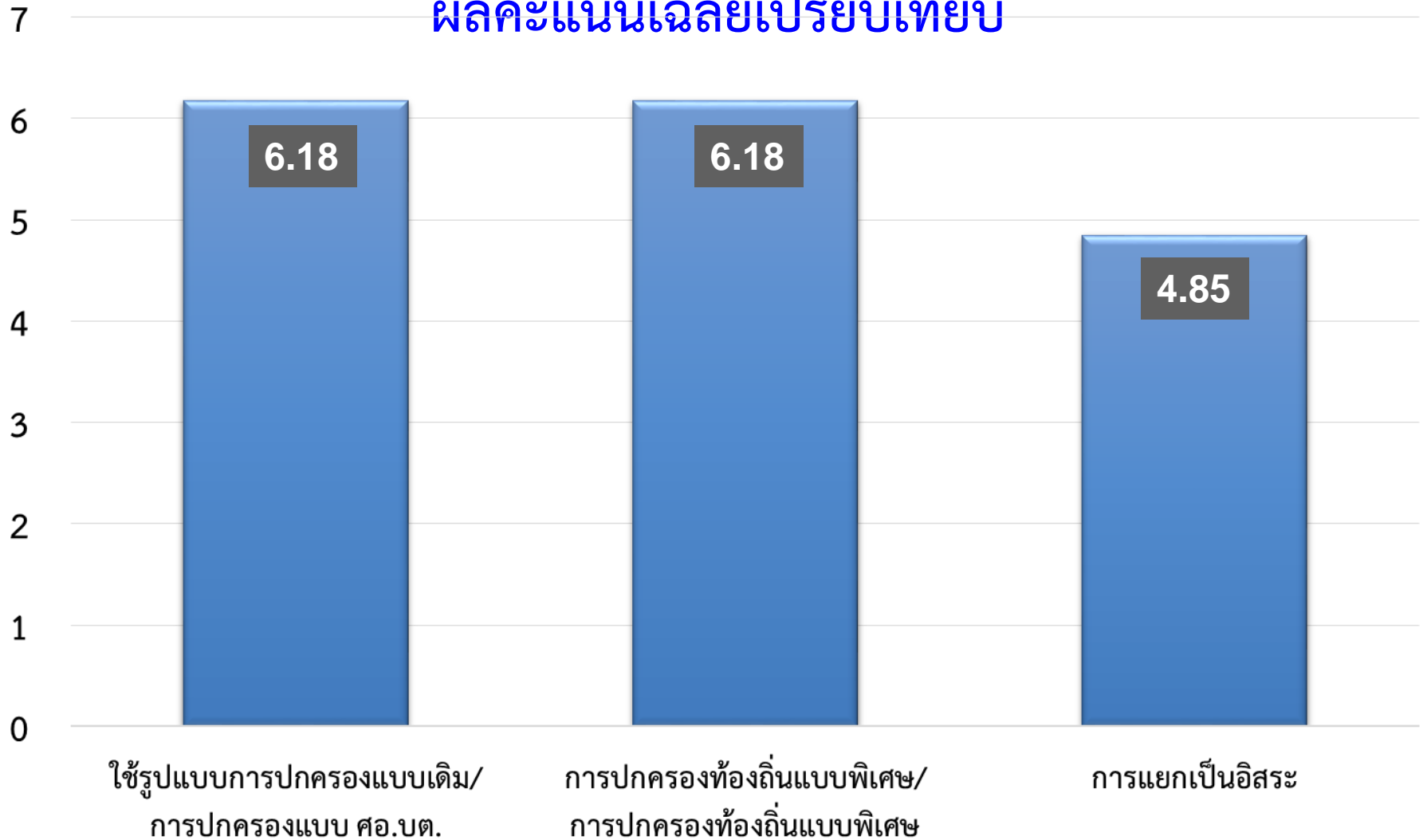
การเรียกพื้นที่ใน

จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส

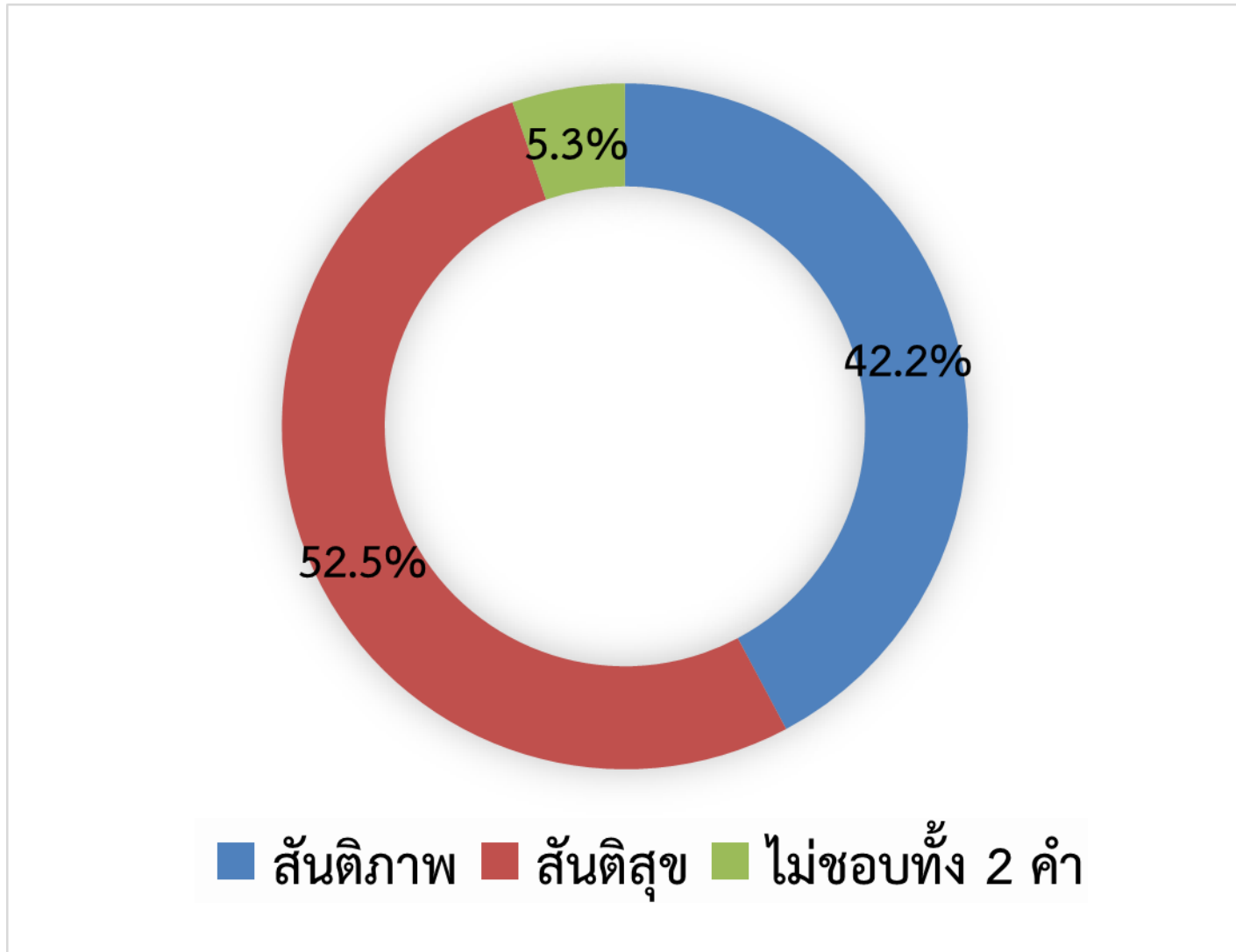

ข้อเสนอเพื่อการแก้ปัญหา'การปกครอง'จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนให้คะแนนจาก 0-10 ในแต่ละทางเลือก

ผลคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบ

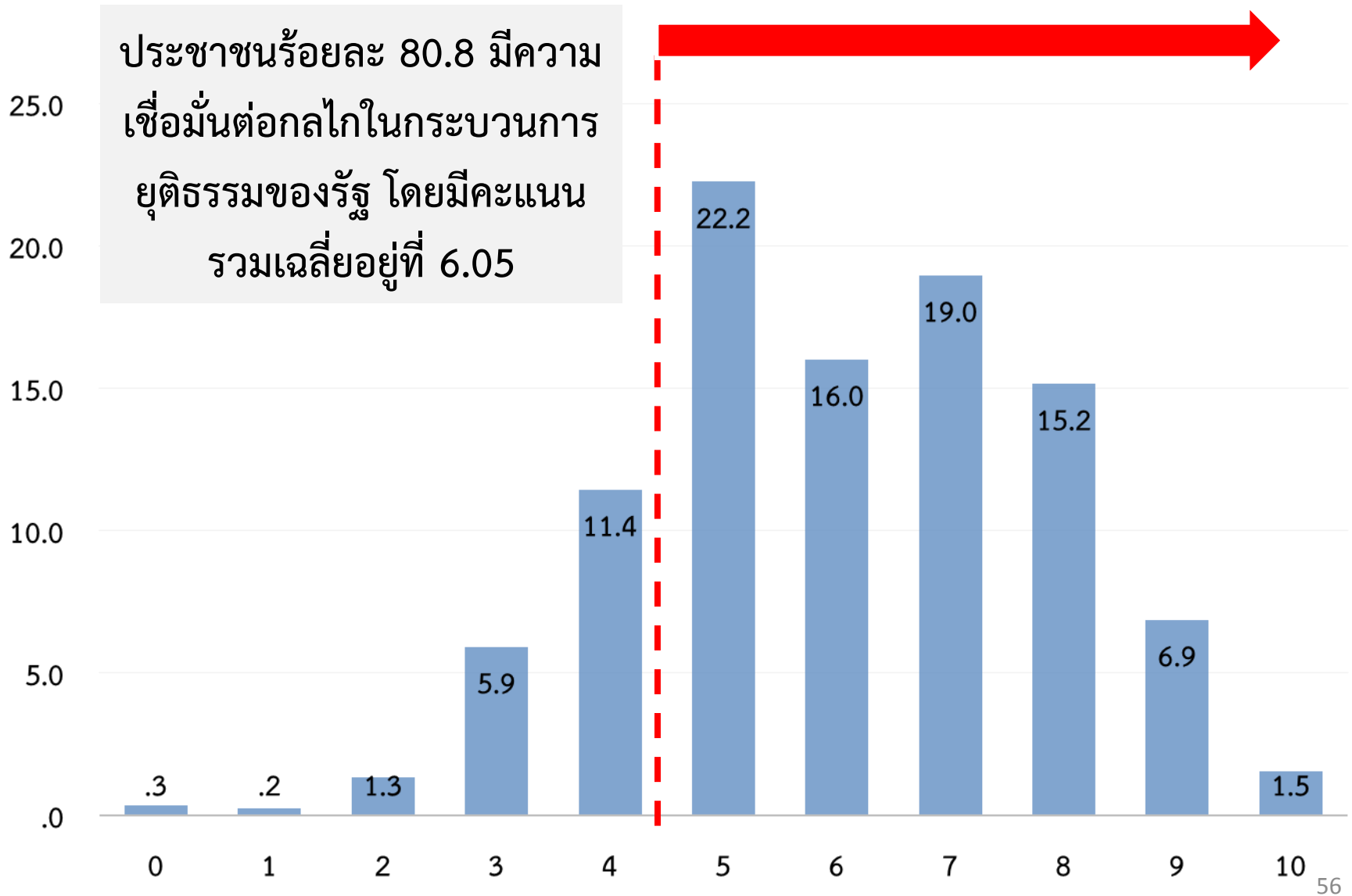

สันติสุข VS สันติภาพ

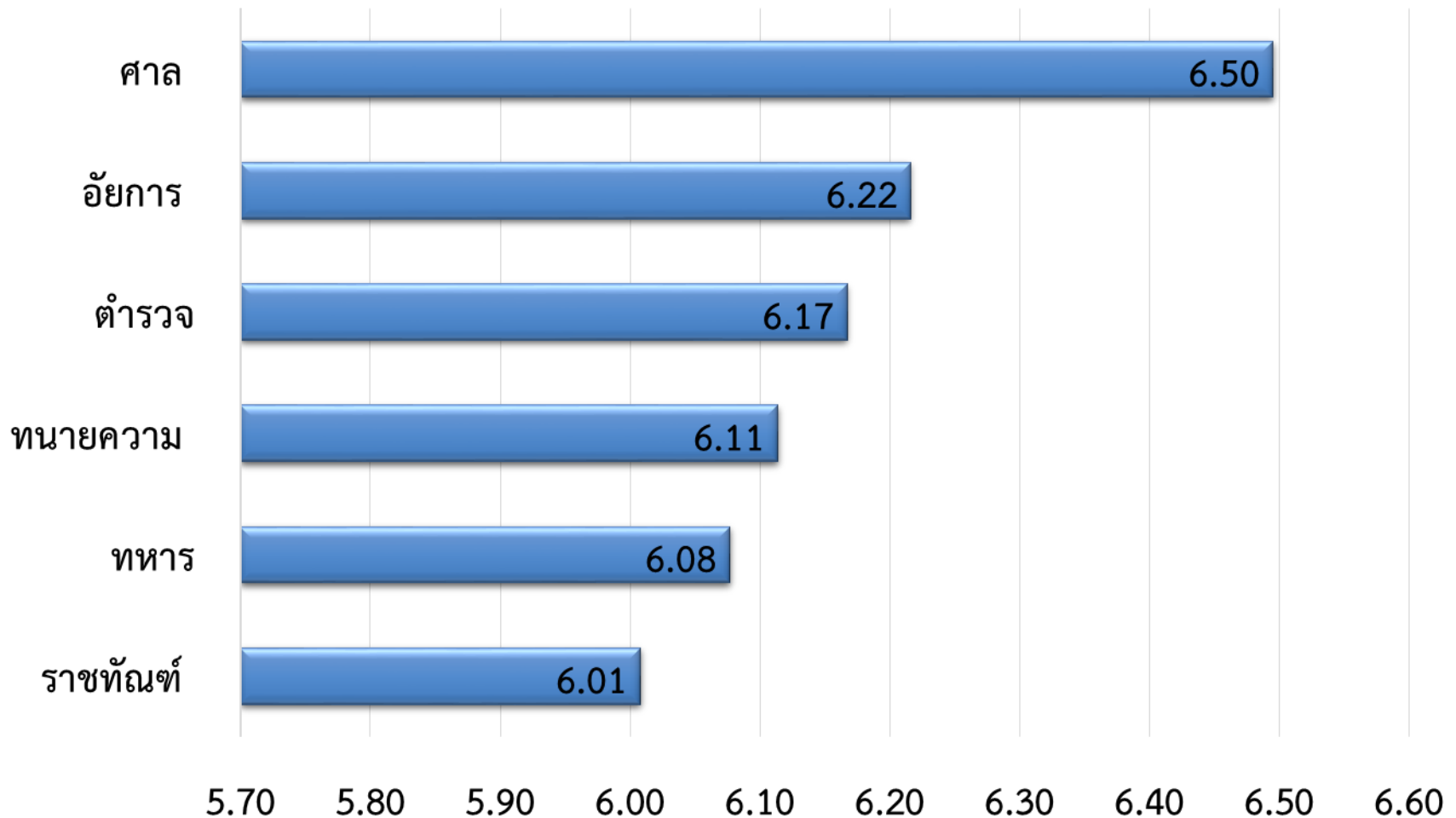
ผลการศึกษา:
ความยุติธรรมระยะเปลี่ยนผ่าน

ความเชื่อมั่นต่อกลไกความยุติธรรมของรัฐ (คะแนน 0 - 10)

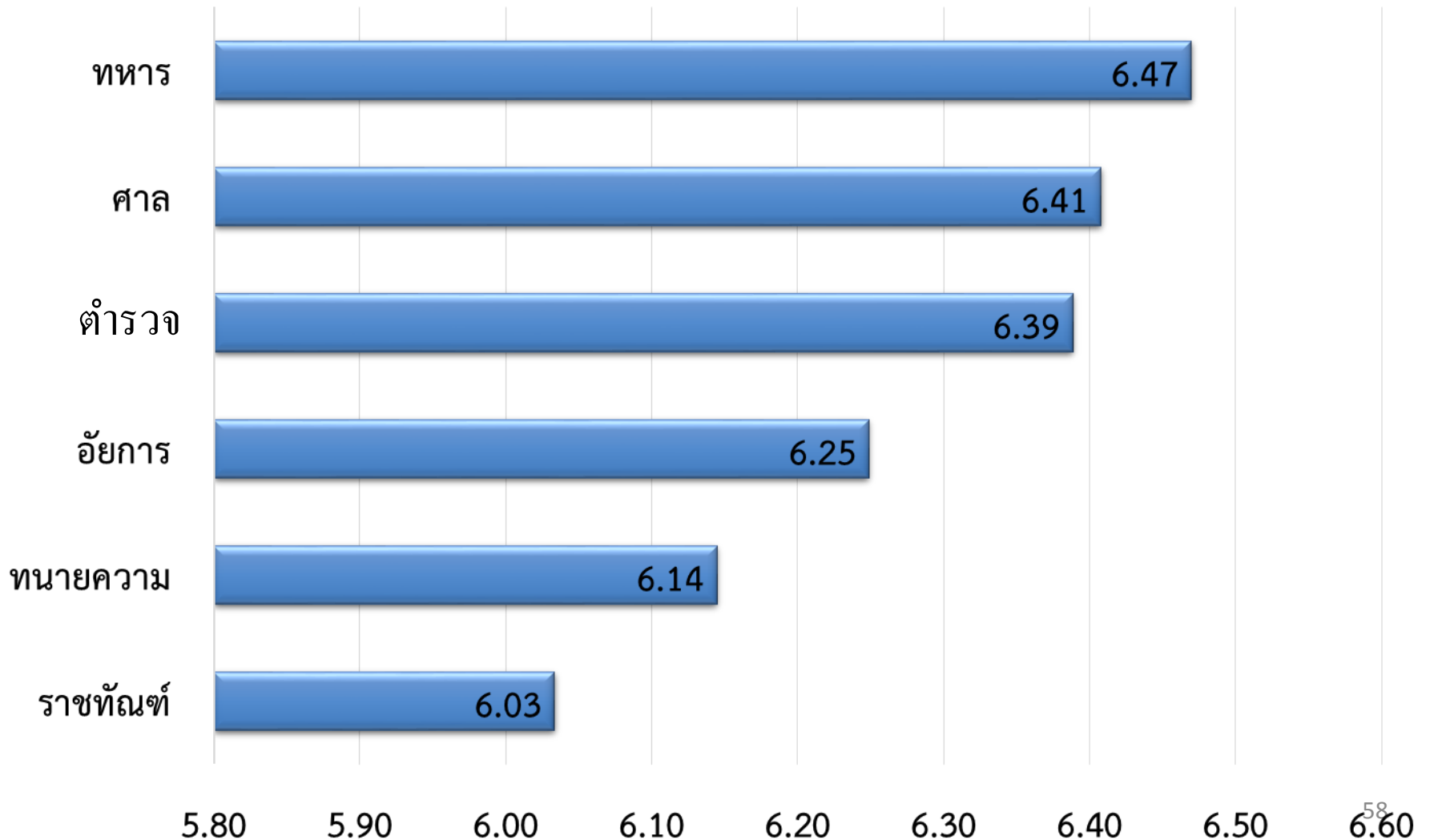

การประเมินระดับความน่าเชื่อถือขององค์กร ในกระบวนการยุติธรรม (คะแนนเต็ม 10)

การประเมินระดับการมีส่วนร่วมส่งเสริมต่อกระบวนการสันติภาพ

ภาคใต้ขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม (คะแนนเต็ม 10)

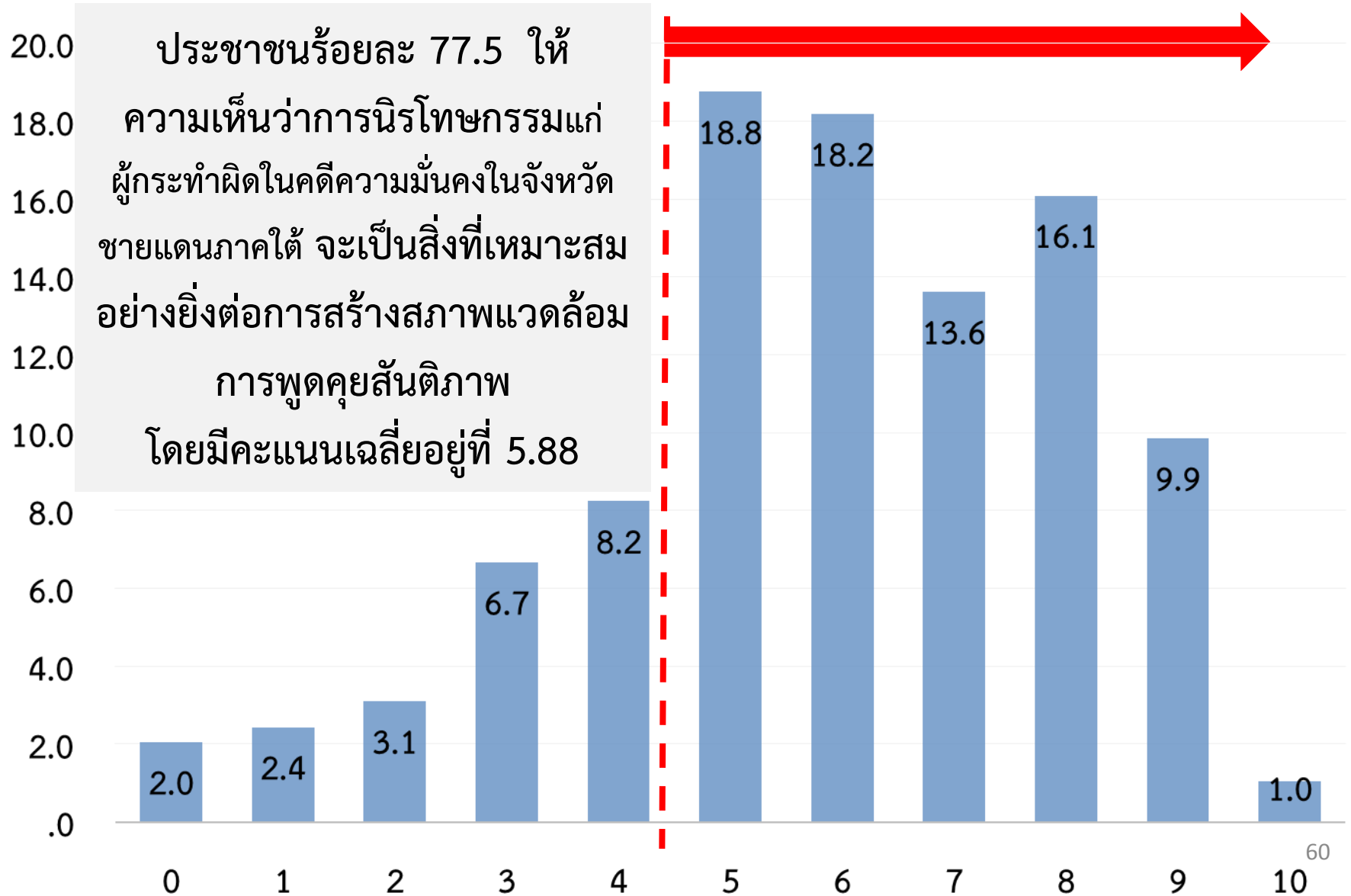

การนำกลไกยุติธรรมทางเลือกเช่น รูปแบบการเจรจาไกล่เกลี่ยและมาตรา 21 ตาม

พ.ร.บ.ความมั่นคง ฯลฯ มาใช้อย่างเต็มที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (คะแนน 0 - 10)

การนิรโทษกรรมกับผู้กระทำผิดในคดีความมั่นคง (คะแนน 0 - 10)

ผลการศึกษา: นโยบายสาธารณะ

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 1

- **แนวทางในการจัดการความขัดแย้งในพื้นที่**
  - จัดตั้งกลไก หรือระบบที่หนุนเสริมให้เกิดความต่อเนื่องในกระบวนการพูดคุยสันติภาพระหว่างรัฐบาลไทยและกลุ่มผู้เห็นต่าง
  - การเปิดใจรับฟังข้อเสนอจากความผู้เห็นต่าง และนำข้อเสนอเดิมมาพิจารณา และหาแนวทางในการจัดการปัญหาร่วมกันอีกครั้ง
  - การยุติความรุนแรง และการใช้กำลังอาวุธ การลดอาวุธ/ การถอนทหารออกจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
  - กลไกการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ไม่ให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางที่ผิด
  - การจัดการปัญหาพื้นที่ที่ต้องมีความต่อเนื่อง โดยผ่านระบบติดตามการจัดการปัญหาที่ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 2

- มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดการปัญหาอย่างมีความโปร่งใส มีความยุติธรรม และมองการจัดสรรงบประมาณที่แก้ปัญหาได้ตรงจุด
- มีการจัดตั้งเขตปกครองพิเศษภายใต้รูปแบบการบริหารที่ทุกคนในพื้นที่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 3

- การดำเนินงานกลไกยุทธธรรม (รวมถึงกลไกยุทธธรรมทางเลือก)/
ประเด็นสิทธิมนุษยชน
  - ควรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ประเด็นด้านกฎหมาย เรื่องการให้ข้อถ้อยหรือการให้สิทธิธรรมกับผู้ที่มีความคิดต่าง ต่อประชาชนและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในพื้นที่
  - ควรนำการให้สิทธิธรรมต่อผู้ที่กระทำผิดมาใช้ในพื้นที่
  - การปล่อยตัวผู้กระทำผิดในคดีความมั่นคงภาคใต้ หรือการนำผู้กระทำผิดในคดีความมั่นคง มาดำเนินการให้มีความยุติธรรมในหลักกฎหมาย
  - การยกเลิก พรก.ฉุกเฉินในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 4

- การดำเนินงานกลไกยุติธรรม (รวมถึงกลไกยุติธรรมทางเลือก)/
ประเด็นสิทธิมนุษยชน
  - การยกเลิกบัญชีดำผู้ต้องสงสัยที่โดนกล่าวหากระทำความผิด ทั้งที่ไม่ได้
ผิด
  - การออกแบบและจัดทำมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยให้กับ
ประชาชน ที่เหมาะสมกับบริบทและประชาชนในแต่ละพื้นที่
  - มีการจัดระบบการเยียวยาผู้กระทบอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 5

- รูปแบบ/ หลักการในการจัดการปัญหา
  - ต้องแก้ปัญหาด้วยความจริงใจ และจริงจัง และลดทิวฐิระหวางกัน
  - มีการทําคความเข้าใจกัน และปรับความเข้าใจซึ่งกันและกัน
  - ต้องมีการสร้างควมเชื่อมั่นให้กลุ่มผู้เห็นต่าง และดําเนินงานอย่างต่อเนือง
  - ดําเนินงานโดยวิธีการสมานฉันท์
  - มีการปฏิบัติตามพ.ร.บ.อย่างจริงจังและชัดเจน
  - โครงการที่นำมาใช้ในพื้นที ควรเป็นโครงการที่ประชาชนต้องการ สอดคล้องกับชีวิต ทําด้วยความจริงใจ และมีความต่อเนือง

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 6

- การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
  - การเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในแนวทางในการจัดการปัญหาในพื้นที่
  - ให้มีการลงประชามติ เกี่ยวกับรูปแบบการปกครองและการบริหารในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- รัฐควรสร้างความปรองดองระหว่างรัฐกับประชาชนให้มากขึ้น

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 7

- การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และประชาชนในพื้นที่
  - ควรยอมรับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา อัตลักษณ์ และลักษณะความเฉพาะตัวของพื้นที่
  - ควรส่งเสริมและจัดระบบการศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นที่
  - ควรส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
  - มีการกำหนดกรอบในการจัดการปัญหาทั่วไปในสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาปากท้องของประชาชน การแก้ปัญหาคความยากจน ปัญหาการว่างงาน
  - ให้องค์กรท้องถิ่น อบต. องค์กรด้านศาสนา มีบทบาทมนการพัฒนา เช่น การขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจ, สนับสนุนส่งเสริมในภารกิจต่างๆ

ข้อเสนอจากประชาชนต่อรัฐบาล 8

- ประเด็นอื่นๆ
  - การดูแลภาพรวม ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน ที่ควรนำเสนอออกมาอย่างรอบคอบ ไม่นำเสนอบางแง่มุมจนสร้างผลกระทบเชิงลบต่อพื้นที่
- ควรมีการสร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติของคนภายนอกพื้นที่ต่อสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอจากประชาชนต่อกลุ่มผู้เห็นต่าง (BRN) 1

- แนวทางในการจัดการความขัดแย้งในพื้นที่
  - การยุติความรุนแรง ต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์ทุกกลุ่มในพื้นที่
  - การปรับเปลี่ยนวิธีการต่อสู้จากการทหารเป็นการต่อสู้ด้วยสันติวิธี (ทางการเมือง การปกครอง)
  - ต้องยอมรับแนวทางในการจัดการปัญหาในพื้นที่ด้วยกระบวนการพูดคุย/เจรจาสันติภาพ
- การยอมรับข้อเสนอของรัฐบาล และการสร้างความต่อเนื่องในกระบวนการพูดคุยสันติภาพระหว่างรัฐบาลไทยและกลุ่มผู้เห็นต่าง

ข้อเสนอจากประชาชนต่อกลุ่มผู้เห็นต่าง (BRN) 2

- หลักการในการจัดการปัญหา
  - ต้องแก้ปัญหาด้วยความจริงใจ และจริงจัง และลดทิฐิระหว่างกัน
  - มีความตรงไปตรงมาในการจัดการปัญหา
  - มีการทำความเข้าใจกัน และปรับความเข้าใจซึ่งกันและกัน
  - ต้องมีการสร้างความเชื่อมั่นให้ฝ่ายรัฐ
  - ต้องมีความโปร่งใส และทำงานด้วยวิธีการสมานฉันท์

ข้อเสนอจากประชาชนต่อกลุ่มผู้เห็นต่าง (BRN) 3

- การร่วมมือกับรัฐบาลในการจัดการปัญหาสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเศรษฐกิจ

ข้อเสนอจากประชาชนต่อภาคประชาสังคม

- ภาคประชาสังคมต้องพยายามผลักดันและนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อสนับสนุนการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่หนุนเสริมกระบวนการสันติภาพ
- การสร้างความเข้าใจ และความเข้มแข็งในการจัดการปัญหาฯ ให้ประชาชนในพื้นที่
- การหนุนเสริมการสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นระหว่างรัฐบาลไทยและกลุ่มผู้เห็นต่าง
- การส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาในพื้นที่ เช่น การจัดเวทีรับความคิดเห็นของกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่

ข้อเสนอจากประชาชนต่อภาคประชาสังคม

- การร่วมกันพัฒนา ทั้งการร่วมคิด ร่วมทำ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม ให้เป็นรากฐานที่มั่นคงเพื่อจะได้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข
- การหนุนเสริมและสนับสนุนโครงการ ที่มีการดำเนินงานเชื่อมโยงกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และพัฒนาศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ เช่น โครงการที่เกี่ยวกับเยาวชน การศึกษา ด้านอาชีพ
- การสนับสนุนการดำเนินงานด้านกลไกยุติธรรมในพื้นที่ และช่วยติดตามประเด็นสิทธิมนุษยชนในพื้นที่

Q & A